

PZ CORMAY S.A.

**Sprawozdanie Finansowe
za rok zakończony 31 grudnia 2018
wraz z opinią niezależnego Biegłego Rewidenta**

Janusz Płocica
Prezes Zarządu

Wojciech Suchowski
Wiceprezes Zarządu

Flavio Finotello
Członek Zarządu

Witold Rębacz
Osoba, której powierzono
prowadzenie ksiąg
rachunkowych

SPIS TREŚCI

WYBRANE DANE FINANSOWE	5
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	7
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	9
ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	10
1. Informacje ogólne	10
2. Opis Grupy Kapitałowej PZ CORMAY	10
3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	11
4. Notowania na rynku regulowanym	11
5. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	12
6. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	12
6.1 Założenie kontynuowania działalności	12
6.2 Oświadczenia Zarządu w sprawie rzetelności sporządzenia sprawozdania finansowego	12
6.3 Oświadczenie Zarządu w sprawie wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej	12
6.4 Oświadczenie o zgodności	12
6.5 Waluta pomiaru i waluta sprawozdania finansowego	12
7. Istotne zmiany zasad (polityki) rachunkowości	13
7.1 Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości	13
7.2 Standardy i interpretacje, które jeszcze nie weszły w życie	15
7.3 Standardy i interpretacje, które weszły w życie, ale nie zostały zatwierdzone do stosowania przez UE	17
8. Korekty błędów poprzednich okresów	17
9. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	18
9.1 Profesjonalny osąd	18
9.2 Niepewność szacunków	19
10. Istotne zasady rachunkowości	20
10.1 Rzeczowe aktywa trwałe	20
10.2 Nieruchomości inwestycyjne	20
10.3 Wartości niematerialne	21
10.4 Leasing	22
10.5 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	22
10.6 Koszty finansowania zewnętrznego	23
10.7 Aktywa finansowe	23
10.8 Utrata wartości aktywów finansowych	24
10.9 Zapasy	24
10.10 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	24
10.11 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	25
10.12 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	25
10.13 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	25
10.14 Rezerwy	25
10.15 Świadczenia pracownicze – świadczenia urlopowe, odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne	25
10.16 Płatności w formie akcji własnych	26
10.17 Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne	26
10.18 Dotacje	26
10.19 Przychody	26

10.20	Podatki	27
10.21	Zysk netto na akcję	28
10.22	Kapitał własny	28
10.23	Rozliczenia międzyokresowe	28
10.24	Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	28
11.	Informacje dotyczące segmentów operacyjnych	29
12.	Informacje dotyczące segmentów geograficznych	29
13.	Przychody operacyjne według branż	29
14.	Struktura rzeczowa przychodów ze sprzedaży towarów i produktów	30
15.	Przychody i koszty	30
15.1	Przychody z tytułu otrzymanych dotacji	30
15.2	Pozostałe przychody operacyjne	30
15.3	Pozostałe koszty operacyjne	31
15.4	Przychody finansowe	31
15.5	Koszty finansowe	32
15.6	Koszty według rodzajów	32
16.	Podatek dochodowy	32
16.1	Obciążenie podatkowe	32
16.2	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	32
16.3	Odroczony podatek dochodowy	33
17.	Rzeczowe aktywa trwale	33
18.	Leasing	34
18.1	Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Spółka jako leasingobiorca	34
18.2	Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Spółka jako leasingodawca	35
18.3	Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Spółka jako leasingobiorca	35
18.4	Należności z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Spółka jako leasingodawca	35
19.	Nieruchomości inwestycyjne	35
20.	Wartości niematerialne	36
20.1	Podsumowanie statusu kluczowych trwających prac rozwojowych	37
21.	Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	40
22.	Połączenia jednostek gospodarczych, nabycia aktywów o znaczącej wartości i nabycia udziałów	40
23.	Długoterminowe aktywa finansowe – inwestycje w jednostki zależne	41
24.	Zapasy	41
25.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	41
26.	Rozliczenia międzyokresowe czynne	42
27.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	42
28.	Dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	43
29.	Kapitał własny	44
29.1	Kapitał podstawowy	44
29.2	Akcjonariusze o znaczącym udziale	45
29.3	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty; pokrycie straty	46
30.	Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki oraz papiery dłużne	46
30.1	Zaciągnięte oprocentowane kredyty i pożyczki	46
30.2	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	47
30.3	Nabyte dłużne papiery wartościowe	47

30.4	Udzielone pożyczki	47
31.	Rezerwy na świadczenia pracownicze	47
32.	Rezerwy pozostałe	47
33.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)	48
34.	Przychody przyszłych okresów z tytułu otrzymanych dotacji	48
35.	Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe	51
35.1	Zobowiązania warunkowe wynikające z kredytu	51
35.2	Weksle zabezpieczające wywiązanie się ze zobowiązań dotacyjnych	51
35.3	Weksle związane z trwającymi umowami leasingowymi	51
35.4	Gwarancje bankowe	51
35.5	Przyszłe zobowiązania umowne	51
35.6	Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji	51
36.	Informacje o podmiotach powiązanych	53
36.1	Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę	54
36.2	Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej PZ CORMAY S.A.	54
36.3	Program motywacyjny dla członków Zarządu i wyższej kadry kierowniczej	54
36.4	Inne transakcje z udziałem członków Zarządu	55
37.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	55
37.1	Ryzyko stopy procentowej	55
37.2	Ryzyko walutowe	55
37.3	Ryzyko cen produktów, towarów	56
37.4	Ryzyko kredytowe	57
37.5	Ryzyko związane z płynnością	57
38.	Pozostałe istotne czynniki ryzyka	58
38.1	Ryzyko związane z finansowaniem działalności inwestycyjnej	58
38.2	Ryzyko zwrotu otrzymanych dotacji	59
39.	Instrumenty finansowe	59
39.1	Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych	59
40.	Zarządzanie kapitałem	60
41.	Struktura zatrudnienia	60
42.	Sezonowość	60
43.	Wynagrodzenie wynikające z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	60
44.	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	61
45.	Pozostałe informacje do sprawozdania finansowego	61

WYBRANE DANE FINANSOWE

	tys. PLN		tys. EUR	
	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przychody ze sprzedaży	41 016	47 027	9 613	11 079
Koszt własny sprzedaży	29 029	32 821	6 803	7 732
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(24 589)	(1 527)	(5 763)	(360)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(25 108)	(1 786)	(5 884)	(421)
Zysk (strata) netto za okres sprawozdawczy	(25 108)	(1 786)	(5 884)	(421)
EBITDA*	(20 317)	2 639	(4 762)	622
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(2 919)	3 620	(684)	853
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 209)	(5 463)	(986)	(1 287)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	6 907	792	1 619	187
Przepływy pieniężne netto razem	(221)	(1 051)	(52)	(248)
Zysk (strata) na jedną akcję (w PLN)	(0,320)	(0,027)	(0,075)	(0,006)
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Aktywa razem	125 565	147 724	29 201	35 418
Zobowiązania długoterminowe	12 049	14 543	2 802	3 487
Zobowiązania krótkoterminowe	18 051	13 419	4 198	3 217
Kapitał własny	95 465	119 762	22 201	28 714
Kapitał akcyjny	84 205	77 205	19 583	18 510
Liczba akcji w tys. sztuk	84 205	77 205	84 205	77 205
Wartość księgową na jedną akcję (w PLN)	1,13	1,55	0,26	0,37

* EBITDA została zdefiniowana przez Zarząd Spółki jako Zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o koszty amortyzacji za okres

SPRAWOZDANIE FINANSOWE PZ CORMAY S.A.

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przychody ze sprzedaży	12, 13, 14	41 016	47 027
Koszt własny sprzedaży	15.6	29 029	32 821
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		11 987	14 206
Przychody z tytułu otrzymanych dotacji	15.1	107	555
Przychody (koszty) z tytułu rozwiązania (zawiązania) odpisu z tytułu utraty wartości należności	25	(43)	(244)
Pozostałe przychody operacyjne	15.2	1 117	825
Koszty sprzedaży	15.6	9 535	10 141
Koszty ogólnego zarządu	15.6	5 230	5 131
Pozostałe koszty operacyjne	15.3	22 992	1 597
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		(24 589)	(1 527)
Przychody finansowe	15.4	49	36
Koszty finansowe	15.5	568	295
Zysk (strata) brutto		(25 108)	(1 786)
Podatek dochodowy	16	-	-
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		(25 108)	(1 786)
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto za okres		(25 108)	(1 786)
EBITDA*		(20 317)	2 639
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)		78 394 049	65 496 805
Zysk netto na jedną akcję podstawowy i rozwodniony (w PLN)		(0,320)	(0,027)
Zysk (strata) netto za okres		(25 108)	(1 786)
Inne całkowite dochody			
Zysk (strata) z tytułu wyceny inwestycji w jedn. zależne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		(5 224)	(5 383)
Inne całkowite dochody netto		(5 224)	(5 383)
Całkowity dochód netto za okres		(30 332)	(7 169)

* EBITDA została zdefiniowana przez Zarząd Spółki jako Zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o koszty amortyzacji za okres

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
AKTYWA			
Aktywa trwałe		103 523	126 708
Rzeczowe aktywa trwałe	12, 17	15 797	20 253
Nieruchomości inwestycyjne	12, 19	-	1 102
Wartości niematerialne - koszty zakończonych prac rozwojowych	12, 20	849	1 090
Wartości niematerialne - nakłady na trwające prace rozwojowe	12, 20	49 089	60 754
Wartości niematerialne - pozostałe	12, 20	442	434
Należności długoterminowe		84	82
Długoterminowe aktywa finansowe - inwestycje w jednostki zależne	23	36 882	42 106
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16	380	887
Aktywa obrotowe		22 042	21 016
Zapasy	24	9 922	8 868
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	25	10 991	10 741
Rozliczenia międzyokresowe	26	363	420
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27	766	987
SUMA AKTYWÓW		125 565	147 724
PASYWA			
Kapitał własny		95 465	119 762
Kapitał podstawowy	29.1	84 205	77 205
Kapitał zapasowy		51 481	53 351
Zyski zatrzymane/Niepokryte straty		1 046	1 927
Wynik okresu bieżącego		(25 108)	(1 786)
Skumulowane inne całkowite dochody		(16 159)	(10 935)
Zobowiązania długoterminowe		12 049	14 543
Rezerwy z tyt. świadczeń pracowniczych	31	113	106
Oprocentowane kredyty i pożyczki	30	-	-
Przychody przyszłych okresów - otrzymane dotacje	34	11 208	13 654
Pozostałe zobowiązania długoterminowe		728	783
Zobowiązania krótkoterminowe		18 051	13 419
Rezerwy z tyt. świadczeń pracowniczych	31	575	657
Rezerwy pozostałe	32	3 956	809
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	33	11 761	10 530
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		-	-
Bieżąca część oprocentowanych kredytów i pożyczek	30	1 743	1 386
Przychody przyszłych okresów - otrzymane dotacje	34	16	37
Zobowiązania razem		30 100	27 962
SUMA PASYWÓW		125 565	147 724

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
Zysk (strata) netto		(25 108)	(1 786)
Podatek dochodowy		-	-
Zysk (strata) brutto		(25 108)	(1 786)
Korekty:		22 189	5 406
Amortyzacja		4 272	4 166
(Zysk) / strata z działalności inwestycyjnej - odpisy z tytułu trwałej utraty wartości oraz spisania środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych		21 763	131
(Zysk) / strata z działalności inwestycyjnej - wycena nieruchomości inwestycyjnej do wartości godziwej		27	(19)
(Zysk) / strata z działalności inwestycyjnej - pozostałe		(56)	116
Odsetki		160	133
Zmiana stanu zapasów	28	(1 842)	3 496
Zmiana stanu należności	28	(1 128)	(1 958)
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	28	(675)	(854)
Zmiana stanu rezerw		3 072	(210)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	28	(3 916)	(359)
(Zapłacony) / zwrócony podatek dochodowy		501	763
Inne korekty		11	1
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(2 919)	3 620
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA			
I. Wpływy		2 982	4 310
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		86	104
Wpływy ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnej		1 075	-
Dotacje otrzymane na realizowane prace badawcze i rozwojowe		1 821	4 206
II. Wydatki		7 191	9 773
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		1 109	1 263
Wydatki na trwające prace rozwojowe		5 767	6 840
Zwrot zaliczki na dotację		315	-
Zwrot zaliczki na nabycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa do Orphée SA		-	1 670
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(4 209)	(5 463)
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
I. Wpływy		8 242	1 783
Emisja akcji i rozliczenie wydatków związanych z emisją		6 916	-
Otrzymane kredyty i pożyczki		357	1 386
Wpływ z leasingu zwrotnego środków trwałych		969	397
II. Wydatki		1 335	991
Odsetki		160	133
Splaty zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego - część kapitałowa		1 175	858
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		6 907	792
Przepływy pieniężne razem		(221)	(1 051)
Środki pieniężne na początek okresu		987	2 038
Środki pieniężne na koniec okresu		766	987

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	Skumulowane inne całkowite dochody	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2018 (przed korektą)	77 205	53 351	141	(10 935)	119 762
Korekta z tytułu wdrożenia MSSF 9 (patrz nota 7.1)	-	-	(881)	-	(881)
Na dzień 1 stycznia 2018 (po korekcie)	77 205	53 351	(740)	(10 935)	118 881
Zysk (strata) za okres	-	-	(25 108)	-	(25 108)
Zysk (strata) z tytułu wyceny inwestycji w jedn. zależne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	-	(5 224)	(5 224)
Całkowite dochody za okres ogółem	-	-	(25 108)	(5 224)	(30 332)
Emisja akcji serii M	7 000	-	-	-	7 000
Koszty emisji akcji serii M	-	(84)	-	-	(84)
Uchwała WZW o pokryciu straty z lat ubiegłych	-	(1 786)	1 786	-	-
Na dzień 31 grudnia 2018	84 205	51 481	(24 062)	(16 159)	95 465

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	Skumulowane inne całkowite dochody	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2017 (przed korektą)	63 724	46 768	(4 175)	(5 552)	100 765
Korekta błędów podstawowych	-	-	1 394	-	1 394
Na dzień 1 stycznia 2017 (po korekcie)	63 724	46 768	(2 781)	(5 552)	102 159
Zysk / strata za okres	-	-	(1 786)	-	(1 786)
Zysk (strata) z tytułu wyceny inwestycji w jedn. zależne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	-	(5 383)	(5 383)
Całkowite dochody za okres ogółem	-	-	(1 786)	(5 383)	(7 169)
Uchwała WZW o pokryciu straty z lat ubiegłych	-	(4 708)	4 708	-	-
Emisja akcji PZ CORMAY S.A. - wartość godziwa nabytych akcji Orphée SA	13 481	11 796	-	-	25 277
Emisja akcji PZ CORMAY S.A. - koszty emisji	-	(504)	-	-	(504)
Zaokrąglenia	-	(1)	-	-	(1)
Na dzień 31 grudnia 2017	77 205	53 351	141	(10 935)	119 762

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. INFORMACJE OGÓLNE

Sprawozdanie finansowe PZ CORMAY S.A. (dalej: „Spółka”) obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest sprzedaż odczynników, testów i aparatury do diagnostyki laboratoryjnej (IVD). Głównym miejscem prowadzenia działalności Spółki jest Polska.

Siedziba Spółki mieści się w Łomiankach.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Nazwa Spółki	PZ CORMAY Spółka Akcyjna
Siedziba	Łomianki
Sąd rejonowy	Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy w Warszawie XIV Wydz. Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Nr Rejestru Przedsiębiorców	0000270105
Nr Identyfikacji Podatkowej	1181872269
REGON	140777556
Rodzaj podstawowej działalności wg PKD	20.59.Z - produkcja pozostałych wyrobów chemicznych gdzie indziej niesklasyfikowana
Waluta, w jakiej Spółka sporządza sprawozdanie	Polski złoty (PLN)

2. OPIS GRUPY KAPITAŁOWEJ PZ CORMAY

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2018 roku PZ CORMAY S.A. jest Jednostką Dominującą Grupy Kapitałowej PZ CORMAY.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień zatwierdzenia sprawozdania, tj. 11 kwietnia 2019 roku PZ CORMAY S.A. posiada udziały w spółce Orphée SA, która jest spółką dominującą dla Grupy Kapitałowej niższego szczebla, reprezentującą bezpośrednio 79,60% oraz pośrednio 88,44% kapitału akcyjnego:

Nazwa	Udział bezpośredni PZ CORMAY S.A. w kapitale i głosach na dzień 31 grudnia 2018	Udział pośredni PZ CORMAY S.A. w kapitale i głosach na dzień 31 grudnia 2018*	Charakter zależności	Metoda konsolidacji
Orphée SA	79,60%	88,44%	Zależny	Pełna

* PZ CORMAY S.A. posiada pośrednio większy udział w kapitale Orphée SA Ponieważ Orphée SA posiada 10,00% akcji własnych.

Spółka uznaje, że sprawowała kontrolę nad Orphée SA oraz jej Grupą Kapitałową zarówno w całym roku 2018 jak i w całym roku 2017 pomimo nieposiadania przez cały ten okres większościowego pakietu akcji (więcej niż 50%). Kontrola w całym okresie wynikała ze spełnienia następujących przesłanek:

- PZ CORMAY S.A. pozostawała największym akcjonariuszem Orphée SA,
- co najmniej trzech z pięciu członków Rady Dyrektorów Orphée SA była wskazana przez PZ CORMAY S.A. (członkowie Zarządu PZ CORMAY S.A. – Pan Janusz Płocica oraz Pan Wojciech Suchowski byli członkami Rady Dyrektorów Orphée SA),
- PZ CORMAY S.A. była kluczowym dostawcą odczynników dla Orphée SA.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku, PZ CORMAY S.A. posiadała udziały pośrednio poprzez udział w spółce Orphée SA w następujących spółkach:

Nazwa	Bezpośredni udział Orphée SA w kapitale na dzień 31 grudnia 2018	Bezpośredni udział Orphée SA w głosach na dzień 31 grudnia 2018	Charakter zależności	Metoda konsolidacji
Kormej Diana Sp. z o.o.	98,50%	98,50%	Zależny	Pełna
Kormiej Rusland Sp. z o.o.	100,00%	100,00%	Zależny	Pełna
Orphee Technics Sp. z o.o.	100,00%	100,00%	Zależny	Pełna

Diesse Diagnostica Senese S.p.A.	45,00%	50,00%	Współkontrolowany	Do 28 września 2018 roku konsolidacja metodą praw własności, od 1 października 2018 roku udziały traktowane jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży
----------------------------------	--------	--------	-------------------	--

PZ CORMAY S.A. posiada bezpośrednio 1,5% udziałów w spółce zależnej Kormej Diana Sp. z o.o. Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu, tj. 11 kwietnia 2019 roku PZ CORMAY S.A. posiada łącznie z Orphée SA (jednostką dominującą niższego rzędu) 100% udziałów w Kormej Diana Sp. z o.o.

Głównym przedmiotem działalności podmiotów jest:

1. Orphée SA - sprzedaż odczynników, testów i aparatury do diagnostyki in vitro;
2. Orphee Technics Sp. z o. o. - zarządzanie nieruchomościami;
3. Kormej Diana – import na Białoruś sprzętu medycznego, materiałów eksploatacyjnych i odczynników, dystrybucja na terenie Białorusi;
4. Kormiej Rusland – import do Federacji Rosyjskiej sprzętu medycznego i odczynników, dystrybucja na terenie Federacji Rosyjskiej;
5. Diesse Diagnostica Senese S.p.A. – producent testów oraz aparatury w obszarze immunologii, mikrobiologii i hematologii, dystrybutora sprzętu medycznego (jednostka współkontrolowana).

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2018 roku w Grupie Kapitałowej PZ CORMAY nie występują jednostki, gdzie mimo posiadania większości głosów uznano, że jednostki te nie są kontrolowane przez Spółkę.

3. SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ

Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 przedstawiał się następująco:

- Janusz Płocica – Prezes Zarządu
- Wojciech Suchowski – Wiceprezes Zarządu
- Flavio Finotello – Członek Zarządu

Skład Zarządu nie uległ zmianie w trakcie roku 2018.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 przedstawiał się następująco:

- Konrad Łapiński – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Marek Warzecha – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Piotr Augustyniak – Członek Rady Nadzorczej
- Tadeusz Wesołowski – Członek Rady Nadzorczej
- Tomasz Markowski – Członek Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie w trakcie roku 2018.

Skład Komitetu Audytu na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 przedstawiał się następująco:

- Piotr Augustyniak – Przewodniczący Komitetu Audytu
- Tadeusz Wesołowski – Członek Komitetu Audytu
- Tomasz Markowski – Członek Komitetu Audytu

Skład Komitetu Audytu nie uległ zmianie w trakcie roku 2018.

4. NOTOWANIA NA RYNKU REGULOWANYM

1. Informacje ogólne:
Giełda: Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.; ul. Książęca 4 00-498 Warszawa
Symbol na GPW: PZ CORMAY / CRM / PLCMRAY00029 Rynek Równoległy
Sektor GPW: Produkcja leków
Przynależność do indeksów GPW: WIG-Leki, sWIG80, sWIG80TR, InvestorMS, WIG-Poland, WIG
2. System depozytowo – rozliczeniowy:
Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW); ul. Książęca 4 00-498 Warszawa
3. Kontakty z inwestorami:
Błażej Dowgielski; MakMedia Group; tel.: +48 692 823 744; e-mail: b.dowgielski@makmedia.pl

5. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd PZ CORMAY S.A. w dniu 11 kwietnia 2019 roku. Właściciele jednostki oraz inne osoby nie mają prawa do wprowadzania zmian w sprawozdaniu finansowym po jego zatwierdzeniu.

6. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

6.1 Założenie kontynuowania działalności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości. Zarząd Spółki na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenie możliwości kontynuowania działalności przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości obejmującej okres co najmniej 12 miesięcy po dniu 31 grudnia 2018 roku.

6.2 Oświadczenia Zarządu w sprawie rzetelności sporządzenia sprawozdania finansowego

Zarząd PZ CORMAY S.A. oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze sprawozdanie finansowe i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi PZ CORMAY S.A. zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Spółki, a Sprawozdanie Zarządu z działalności zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji PZ CORMAY S.A., w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

6.3 Oświadczenie Zarządu w sprawie wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej

Zarząd PZ CORMAY S.A., na podstawie oświadczenia Rady Nadzorczej PZ CORMAY S.A. o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie rocznego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku zgodnie z przepisami, w tym dotyczącymi wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej, informuje że:

- a) firma audytorska oraz członkowie zespołu wykonującego badanie spełniali warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej;
- b) są przestrzegane obowiązujące przepisy związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji;
- c) Spółka posiada politykę w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz politykę w zakresie świadczenia na rzecz Spółki przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub członka jego sieci dodatkowych usług niebędących badaniem, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

Firmą audytorską przeprowadzającą badanie rocznego sprawozdania finansowego Spółki za 2018 rok jest BDO Sp. z o.o.

6.4 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską (dalej: „MSSF-UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej proces wprowadzania MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między MSSF, które weszły w życie, a MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

MSSF-UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Przy sporządzeniu sprawozdania finansowego Spółka przestrzegała tych samych zasad rachunkowości, co przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku, za wyjątkiem zastosowania zmian do standardów oraz nowych standardów i interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po dniu 1 stycznia 2018 roku.

Rachunek zysków i strat został sporządzony w wariantcie kalkulacyjnym, a rachunek przepływów pieniężnych metodą pośrednią.

6.5 Waluta pomiaru i waluta sprawozdania finansowego

Walutą pomiaru oraz walutą sprawozdawczą Spółki jest złoty polski (PLN). Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w tysiącach złotych polskich (PLN).

7. ISTOTNE ZMIANY ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI

Za wyjątkiem zmian, które wynikają z zastosowania nowych standardów rachunkowości i ich interpretacji, zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego za 2017 rok.

7.1 Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”**

Nowy standard został opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza również nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednoczenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem.

Spółka zastosowała nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

Nowy standard miał wpływ na prezentację aktywów finansowych oraz na zmianę wyceny odpisu z tytułu utraty wartości tych aktywów.

Prezentacja

Nowy standard wprowadza zmienione kategorie aktywów finansowych. W miejsce obowiązujących zgodnie z MSR 39 czterech kategorii aktywów finansowych (aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) zostały wprowadzone trzy kategorie (aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy). Przypisanie składnika aktywów finansowych do danej kategorii jest uzależnione od modelu biznesowego Spółki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych. Zgodnie z MSSF 9:

- Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:
 - a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy;
 - b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.
- Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:
 - a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
 - b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.
- Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba że jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Jednostki mogą jednak w momencie początkowego ujęcia dokonać nieodwołalnego wyboru odnośnie do określonych inwestycji w instrumenty kapitałowe, które w przeciwnym razie byłyby wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, aby ujmować późniejsze zmiany wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

MSSF 9 nie zmienia kategorii zobowiązań finansowych.

Poniżej zaprezentowano nową klasyfikację aktywów finansowych na 1 stycznia 2018 roku wraz z nową wyceną:

Pozycja bilansowa	Klasyfikacja według:		Wycena na 1 stycznia 2018 roku według:		Zmiana
	MSR 39	MSSF 9	MSR 39	MSSF 9	
Należności długoterminowe	Pożyczki udzielone i należności	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	82	82	-
Inwestycje w jedn. zależne (wyceniane wg MSR 39 / MSSF 9)	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	42 106	42 106	-

Należności z tytułu dostaw i usług	Pożyczki udzielone i należności	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	10 741	9 860	(881)
Środki pieniężne ich ekwiwalenty	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	987	987	-

Utrata wartości

MSSF 9 wprowadza istotną zmianę w zakresie pomiaru utraty wartości należności. Zgodnie z podejściem do utraty wartości w MSSF 9 nie jest już konieczne, aby zdarzenie kredytowe (takie jak np. brak spłaty) miało miejsce przed rozpoznaniem strat kredytowych. Zamiast tego jednostka zawsze rozpoznaje oczekiwane straty kredytowe i zmiany oczekiwanych strat kredytowych. Kwota spodziewanych strat kredytowych jest aktualizowana na każdy dzień sprawozdawczy w celu odzwierciedlenia zmian w zakresie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, co w konsekwencji przekłada się na bardziej aktualne informacje dotyczące spodziewanych strat kredytowych w sprawozdaniu finansowym. Spółka oblicza odpis na należności zgodnie z koncepcją strat oczekiwanych na podstawie aktualnej struktury wiekowej należności i historycznych danych o spłacalności należności w zależności od stopnia ich przeterminowania.

Różnica pomiędzy pierwotną wartością bilansową należności handlowych wycenionych według MSR 39 a nową wartością bilansową wycenioną według MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 roku wyniosła 881 tys. PLN i została rozpoznana na dzień 1 stycznia 2018 roku jako obniżenie zysków zatrzymanych. Zgodnie z uproszczeniem zawartym w p. 7.2.15 MSSF 9, w niniejszym sprawozdaniu finansowym nie dokonano przekształcenia danych porównawczych.

Dodatkowo zgodnie ze zmienionym MSR 1, od momentu zastosowania MSSF 9 po raz pierwszy jednostki są zobligowane do wykazywania w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, przychodów (kosztów) z tytułu rozwiązania (zawiązania) odpisu z tytułu utraty wartości należności. Spółka wydzieliła taką pozycję w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za rok zakończony 31 grudnia 2018 i pokazała dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku, z tym że dane porównawcze zostały zaprezentowane w wysokości rozwiązania (zawiązania) odpisu obliczonego zgodnie z obowiązującym w roku 2017 MSR 39.

- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”**

Nowy ujednoczony standard został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku. Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastępują większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności w MSR 18: Przychody, MSR 11: Umowy o usługę budowlaną oraz związanych z nimi interpretacjach.

Spółka zastosowała nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

Zastosowanie zmienionego standardu nie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- **Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”**

Dokument Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami został opublikowany 12 kwietnia 2016 roku i ma zastosowanie do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku i później i dozwolone jest wcześniejsze jego zastosowanie.

Spółka uwzględniła objaśnienia od 1 stycznia 2018 roku.

Zastosowanie dodatkowych objaśnień nie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- **Zmiany w MSSF 2 „Płatności w formie akcji”: Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji**

Zmiany w MSSF 2 zostały opublikowane w dniu 20 czerwca 2016 roku i mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Celem zmian w standardzie było doprecyzowanie sposobu ujmowania niektórych rodzajów transakcji płatności na bazie akcji.

Spółka zastosowała zmieniony standard od 1 stycznia 2018 roku.

Zastosowanie zmienionego standardu nie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- **Zmiany w MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”: Zastosowanie MSSF 9 “Instrumenty finansowe” w MSSF 4 “Umowy ubezpieczeniowe” opublikowane w dniu 12 września 2016 roku**

Mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Spółka zastosowała zmieniony standard od 1 stycznia 2018 roku.

Zastosowanie zmienionego standardu nie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- **Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2014-2016)**

W dniu 8 grudnia 2016 roku w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 3 standardów:

- MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”, w zakresie usunięcia kilku zwolnień przewidzianych w tym standardzie, które nie mają już zastosowania,

- MSSF 12 „Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”, w zakresie doprecyzowania wymogów odnośnie ujawnień informacji na temat udziałów niezależnie od tego czy są one traktowane jako przeznaczone do sprzedaży, przekazania w formie dywidendy i działalność zaniechana, czy też nie,

- MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”, w zakresie momentu, w którym jednostki o charakterze inwestycyjnym (np. venture capital) mogą zdecydować o wyborze sposobu wyceny udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej, a nie metodą praw własności.

Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku (niektóre już dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku) lub później.

Spółka zastosowała zmienione standardy od 1 stycznia 2018 roku.

Zastosowanie zmienionych standardów nie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- **MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnych**

Zmiana w MSR 40 została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Jej celem jest doprecyzowanie, że przeniesienie nieruchomości z lub do nieruchomości inwestycyjnych może nastąpić wtedy, i tylko wtedy, gdy nastąpiła zamiana sposobu użytkowania nieruchomości.

Spółka zastosowała interpretację od 1 stycznia 2018 roku.

Zastosowanie interpretacji nie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- **KIMSF 22 „Transakcje w walucie obcej a wynagrodzenie zaliczkowe”**

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem interpretacji jest wskazanie, w jaki sposób określić datę transakcji dla celów ustalenia właściwego kursu (do przeliczeń) transakcji zawartej w walucie obcej w sytuacji, gdy jednostka płaci lub otrzymuje zaliczkę w walucie obcej.

Spółka zastosowała interpretację od 1 stycznia 2018 roku.

Zastosowanie interpretacji nie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

7.2 Standardy i interpretacje, które jeszcze nie weszły w życie

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- **MSSF 16 „Leasing”**

Nowy standard został opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcom wykazywanie w bilansach aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Spółka rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”**

Nowy standard został opublikowany w dniu 18 maja 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później. Dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15 i MSSF 9). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące umów ubezpieczeniowych (MSSF 4).

Zastosowanie nowego standardu nie będzie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- **KIMSF 23 „Niepewność w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego”**

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 7 czerwca 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Celem interpretacji jest wskazanie, w jaki sposób ująć w sprawozdaniach finansowych podatek dochodowy w przypadkach, gdy istniejące przepisy podatkowe mogą pozostawiać pole do interpretacji i różnicy zdań pomiędzy jednostką i organami podatkowymi.

Spółka stosuje nową interpretację od 1 stycznia 2019 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowej interpretacji. Spółka rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowej interpretacji.

- **Zmiany w MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem**

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Spółka stosuje zmiany w standardach nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską, jako datę wejścia w życie tego standardu. Aktualnie Komisja Europejska postanowiła odroczyć formalną procedurę zatwierdzenia zmienionych standardów.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionych standardów.

- **Zmiana w MSSF 9 „Instrumenty finansowe”: Przedpłaty z ujemną rekompensatą**

Zmiana w MSSF 9 została opublikowana w dniu 12 października 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Jej celem jest wskazanie zasad wyceny dla aktywów finansowych, które mogą zostać spłacone wcześniej na podstawie warunków umownych i formalnie mogłyby nie spełniać wymogów testu „płatność wyłącznie kapitału i odsetek”, co wykluczałoby ich wycenę w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Spółka stosuje zmieniony standard od 1 stycznia 2019 roku.

- **Zmiana w MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”: Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach**

Zmiana w MSR 28 została opublikowana w dniu 12 października 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Jej celem jest wskazanie zasad wyceny dla udziałów w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach w sytuacji, gdy nie są one wyceniane metodą praw własności.

Spółka stosuje zmieniony standard od 1 stycznia 2019 roku.

- **Roczny program poprawek 2015-2017**

W grudniu 2017 roku opublikowano zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)”. Dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3 „Połączenia jednostek”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSR 12 „Podatek dochodowy” oraz MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”) ukierunkowane były głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Zmiany mają zastosowanie w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.

Spółka zastosuje poprawki od 1 stycznia 2019 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania poprawek. Spółka rozpoczęła analizę skutków wdrożenia poprawek.

- **Zmiany w MSR 19 „Świadczenia pracownicze”**

Zmiany zostały opublikowane w dniu 7 lutego 2018 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Dozwolone jest ich wcześniejsze zastosowanie.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmian do standardu.

- **Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF**

Zmiany zostały opublikowane w dniu 29 marca 2018 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później. Dozwolone jest ich wcześniejsze zastosowanie.

Spółka zastosuje poprawki od 1 stycznia 2020 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania poprawek.

- **Zmiany w MSSF 3 „Połączenia jednostek”: Definicja jednostki**

Zmiany zostały opublikowane w dniu 22 października 2018 roku i obowiązują w odniesieniu do połączeń, w przypadku których data przejścia przypada na początek pierwszego okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 roku lub później.

Spółka zastosuje poprawki od 1 stycznia 2020 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania poprawek.

- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”: Definicja istotności**

Zmiany zostały opublikowane w dniu 31 października 2018 mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później. Dozwolone jest ich wcześniejsze zastosowanie.

Spółka zastosuje poprawki od 1 stycznia 2020 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania poprawek.

7.3 Standardy i interpretacje, które weszły w życie, ale nie zostały zatwierdzone do stosowania przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania przez UE.

- **MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”**

Nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku, gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Spółka zastosuje nowy standard nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską, jako data wejścia w życie tego standardu. Ze względu na przejściowy charakter standardu Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać formalnej procedury zatwierdzenia standardu i poczekać na docelowy standard.

Zastosowanie nowego standardu nie będzie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

8. KOREKTY BŁĘDÓW POPRZEDNICH OKRESÓW

Nie wystąpiły.

9. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Ze względu na niepewność towarzyszącą działalności przedsiębiorstw, wielu pozycji sprawozdań finansowych nie można precyzyjnie wycenić, lecz tylko oszacować. Proces szacowania wymaga dokonania własnego osądu na podstawie dostępnych, wiarygodnych informacji. Wykorzystanie wiarygodnych oszacowań stanowi istotną część przygotowania sprawozdań finansowych i nie podważa ich poprawności. Dana wartość szacunkowa może zostać zweryfikowana, jeśli zmienią się okoliczności będące podstawą dokonanych szacunków lub w wyniku pozyskania nowych informacji czy zdobycia większego doświadczenia. Weryfikacja wartości szacunkowych z założenia nie odnosi się do poprzednich okresów, jak też nie stanowi korekty błędu.

Sporządzenie sprawozdania zgodnie z MSSF wymaga dokonania szacunków i założeń, które wpływają na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym oraz w informacjach objaśniających do tego sprawozdania. Jakkolwiek przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących działań i zamierzeń, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji przez Zarząd. Zgodnie z MSSF do zmian wartości szacunkowych stosowane jest podejście prospektywne, które oznacza, że skorygowane zostają wartości dotyczące transakcji, innych zdarzeń i warunków od momentu, w którym nastąpiła zmiana. Skutki zmiany wartości szacunkowej uwzględnia się prospektywnie poprzez ujęcie w sprawozdaniu z całkowitych dochodów:

- a) okresu, w którym nastąpiła zmiana, jeśli zmiana ta dotyczy tylko tego okresu; lub
- b) okresu, w którym nastąpiła zmiana, i okresów przyszłych, jeśli zmiana ta dotyczy wszystkich tych okresów.

9.1 Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Spółki wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Przeniesienie aktywów z nieruchomości inwestycyjnych do środków trwałych

Spółka zmienia klasyfikację nieruchomości z nieruchomości inwestycyjnych do środków trwałych wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania i nieruchomości te w większym niż nieistotnym stopniu są wykorzystywane dla własnych celów Spółki. Zarząd ocenia na dzień bilansowy istotność udziału własnego Spółki w użytkowaniu danej nieruchomości i podejmuje decyzję o jej ujęciu jako nieruchomości inwestycyjnej lub jako środka trwałego.

Przeniesienie aktywów trwałych bądź grupy aktywów trwałych jako przeznaczonych do sprzedaży

Spółka klasyfikuje aktywa trwale (lub grupę aktywów trwałych) jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli uzna, że ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie w prowadzonej działalności gospodarczej. Warunek ten uznaje się za spełniony wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów (grupa aktywów) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Na dzień bilansowy Zarząd ocenia prawdopodobieństwo zakończenia transakcji sprzedaży w czasie jednego roku od dnia zmiany klasyfikacji aktywów trwałych.

Klasyfikacja umów leasingowych

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Nakłady na trwające prace rozwojowe, zakończone prace rozwojowe

Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych przez Spółkę we własnym zakresie jest sumą nakładów poniesionych od dnia, w którym po raz pierwszy dany składnik wartości niematerialnych spełni zawarte w MSR 38 kryteria dotyczące ujmowania pozycji. Koszty prac rozwojowych są kapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Spółki. Pierwsze skapitalizowanie kosztów wynika z osądu kierownictwa dotyczącego potwierdzenia istnienia technicznych i ekonomicznych możliwości kontynuacji projektu. Ma to miejsce zwykle wtedy, gdy projekt osiągnął pewien etap zgodnie z ustalonym wcześniej planem.

Spółka przeprowadza co roku test sprawdzający, czy nastąpiła utrata wartości składnika wartości niematerialnych, który nie jest jeszcze dostępny do użytkowania, poprzez porównanie jego wartości bilansowej z wartością odzyskiwalną. Aby udowodnić, w jaki sposób dany składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne, Spółka ocenia przyszłe korzyści ekonomiczne, które ma uzyskać z tego składnika na podstawie zasad określonych w MSR 36 Utrata wartości aktywów. Kierownictwo Spółki oceniając stopień pewności związany z osiągnięciem

przyszłych korzyści ekonomicznych, które można przyporządkować użytkowaniu składnika aktywów, kieruje się własnym osądem.

Ośrodek wypracowujący środki pieniężne

Zgodnie z definicją zawartą w paragrafie 6 MSR 36 ośrodek wypracowujący środki pieniężne jest najmniejszym dającym się określić zespołem aktywów, który wypracowuje wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub innych zespołów aktywów. Z określeniem, co stanowi ośrodek wypracowujący środki pieniężne, wiąże się subiektywna ocena. Jeśli nie ma możliwości ustalenia wartości odzyskiwalnej pojedynczego składnika aktywów, Spółka identyfikuje najmniejszy zbiór aktywów, który wypracowuje w znacznym stopniu niezależne wpływy pieniężne.

9.2 Niepewność szacunków

Sporządzenie sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu dokonania szacunków, jako że wiele informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenione w sposób precyzyjny. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów niefinansowych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Spółka ocenia na każdy dzień bilansowy, czy istnieją przesłanki utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. W razie stwierdzenia istnienia przesłanek, że wartość bilansowa tych aktywów może nie być możliwa do odzyskania, Spółka przeprowadza test z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych. Dodatkowo, zgodnie z wymogami MSR 36, Spółka przeprowadza raz do roku test na utratę wartości składników wartości niematerialnych i prawnych, które jeszcze nie są dostępne do użytkowania (nakłady na trwające prace rozwojowe).

Odpisy aktualizujące wartość należności

Od 1 stycznia 2018 roku Spółka oblicza odpis aktualizujący wartość należności zgodnie z metodologią określoną w MSSF 9. Ponieważ należności występujące w Spółce nie zawierają istotnego komponentu finansowania, Spółka stosuje metodę uproszczoną opisaną w p. 5.5.15 MSSF 9 polegającą na wycenie odpisu w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia należności.

W celu obliczenia odpisu Spółka stosuje tzw. macierz rezerw. Metoda ta polega na przemnożeniu należności w ustalonych przedziałach wiekowych przez obliczone stawki nieściągalności należności. W celu obliczenia stawek nieściągalności Spółka analizuje swoje dane historyczne dotyczące braku płatności w odpowiednich przedziałach wiekowych.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania, Spółka dokonuje odpisu w wysokości 100% wartości na odczynniki, dla których minął termin ważności. Dodatkowo Spółka analizuje rotację wszystkich zapasów i dla każdego indeksu dokonuje odpisu w 100% na nadwyżkę stanu magazynowego ponad rotację w okresie 2 ostatnich lat.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych (odprawy emerytalne i rentowe) ustalone są na podstawie wewnętrznych szacunków i są one aktualizowane na koniec każdego roku obrotowego. Z racji tego, że mają one charakter szacunków, choć najlepszych w ocenie kierownictwa, może być z nimi związana niepewność.

Wycena pozostałych rezerw

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania. Szacunków dokonuje się na podstawie wzorów wyprowadzonych na podstawie dotychczasowego doświadczenia. Z szacunkami, choć najlepszymi w ocenie kierownictwa, może być związana niepewność.

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W przypadku, gdy w ocenie Zarządu Spółki prawdopodobnym jest, że składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie zostanie w pełni zrealizowany, Spółka dokonuje jego odpisania, jednak nie więcej niż do poziomu rozpoznanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Spółka wykorzystuje szacunki w celu określenia wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

10. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

10.1 Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe są wykazywane w cenie nabycia (powiększonej o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdanego do użytkowania) lub koszcie wytworzenia, pomniejszonym o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe są amortyzowane liniowo począwszy od miesiąca, w którym jest on dostępny do użytkowania. Stawki amortyzacji wynikają z okresów ekonomicznej użyteczności aktywów.

Stawki amortyzacyjne w Spółce kształtują się na następującym poziomie:

- budynki i budowle 1% - 10%,
- urządzenia techniczne i maszyny 12,5% - 20%,
- sprzęt komputerowy 20% - 33%,
- środki transportu 15% - 20%,
- pozostałe środki trwałe 10%- 25%,
- wartości niematerialne i prawne 10%-50%.

Wartość końcową rzeczowych aktywów trwałych oraz poprawność stosowanych stawek amortyzacyjnych weryfikuje się raz w roku i w razie konieczności koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Inwestycje w obce obiekty wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszone o odpisy amortyzacyjne. Długość amortyzacji odpowiada okresowi najmu takiego obcego obiektu lub okresowi jego użyteczności, jeżeli ten jest krótszy.

Każdorazowo, po wykonaniu istotnej modernizacji, koszt ten ujmowany jest w wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych, jeżeli kryteria ujmowania są spełnione.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia, lub gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści ekonomiczne wynikające z dalszego użytkowania lub sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu, obliczone jako różnica między wpływami ze sprzedaży a wartością bilansową usuwanego składnika aktywów, ujmowane są w rachunku zysków i strat okresu, w którym dokonywana jest operacja gospodarcza.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Jednostka klasyfikuje składnik aktywów trwałych (lub grupę) jako przeznaczony do sprzedaży, jeśli jego wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie.

Jednostka wycenia składnik aktywów trwałych (lub grupę) zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia i prezentuje jako osobną linię w aktywach obrotowych.

10.2 Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane początkowo w wartości równej cenie nabycia, powiększonej o koszty transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt zastąpienia części nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania nieruchomości. Po początkowym ujęciu nieruchomości są wykazywane w wartości godziwej, która odzwierciedla warunki rynkowe na dzień bilansowy. Wartości godziwe są określane na dzień bilansowy na podstawie niezależnych wycen rzeczoznawców. Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości są ujmowane w rachunku zysków i strat tego okresu, w którym powstały.

Przeniesienie aktywów do nieruchomości inwestycyjnych (reklasyfikacja np. ze środków trwałych lub środków trwałych w budowie) następuje tylko wtedy, gdy zmienia się sposób użytkowania przez właściciela, potwierdzone bądź przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, bądź rozpoczęcie użytkowania na podstawie umowy leasingu. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Spółkę staje się nieruchomością inwestycyjną, Spółka stosuje zasady opisane w części „Rzeczowe aktywa trwałe” aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

Przeniesienie składnika aktywów z nieruchomości inwestycyjnych do środków trwałych lub zapasów lub ze środków trwałych lub zapasów do nieruchomości inwestycyjnej

W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w rachunku zysków i strat. W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, zakładany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

Sprzedaż oraz likwidacja nieruchomości inwestycyjnych

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Nabycie nieruchomości przeznaczonej do modernizacji

W przypadku gdy Spółka nabywa nieruchomość inwestycyjną, która wymaga poniesienia dodatkowych nakładów inwestycyjnych, jej początkową wartość wycenia się w cenie nabycia. Wartość nakładów adaptacyjnych zostaje aktywowana w wartości początkowej nieruchomości, do czasu zakończenia prac modernizacyjnych. Nieruchomość na czas niezbędnych robót pozostaje nieruchomością inwestycyjną i nie jest przeklasyfikowywana do nieruchomości zajmowanych przez właściciela (środki trwałe w budowie). Wycena takiej nieruchomości w trakcie modernizacji, jak również po jej zakończeniu odbywa się zgodnie z MSR 40, tj. wartość nieruchomości podlega każdorazowo wycenie na dzień bilansowy do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Nieruchomość inwestycyjna w budowie

Spółka prezentuje nieruchomości inwestycyjne w trakcie budowy jako nieruchomości inwestycyjne. Nieruchomości te w czasie trwania budowy wyceniane są według wartości godziwej od momentu, gdy jest możliwe wiarygodne ustalenie tej wartości.

10.3 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia (jeżeli spełniają kryteria rozpoznawania dla prac badawczych i rozwojowych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz o odpisy z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Każdorazowo Spółka ocenia, czy dana wartość niematerialna ma ograniczony czy nieokreślony okres użytkowania.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie zostały jeszcze przyjęte do używania, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W Spółce występują nakłady na trwające prace rozwojowe zaliczane do składników wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku kolejnego roku obrotowego. Okres amortyzacji w odniesieniu do wartości niematerialnych wynosi jak poniżej:

- nabyte prawa majątkowe, licencje i koncesje - nie krócej niż 2 lata i nie dłużej niż 25 lat, oprogramowanie komputerów - nie krócej niż 2 lata i nie dłużej niż 7 lat,
- pozostałe wartości niematerialne i prawne - nie krócej niż 2 lata i nie dłużej niż 7 lat. Koszty prac badawczych nie podlegają aktywowaniu i są prezentowane w rachunku zysków i strat jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione,
- koszty prac rozwojowych są amortyzowane metodą liniową przez przewidywany okres ich ekonomicznej przydatności, jednak nie dłużej niż 15 lat. W przypadku, gdy niemożliwe jest wyodrębnienie wytworzonego we własnym zakresie składnika aktywów, koszty prac rozwojowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółka prezentuje wartości niematerialne stosując rozróżnienie na wartości niematerialne wytworzone przez jednostkę we własnym zakresie i pozostałe wartości niematerialne. Wartości niematerialne wytworzone przez jednostkę we własnym zakresie są prezentowane w pozycjach „Wartości niematerialne - koszty zakończonych prac rozwojowych” oraz „Wartości niematerialne - nakłady na trwające prace rozwojowe”. W pozycji „Wartości niematerialne - pozostałe” Spółka ujmuje nabyte prawa majątkowe, licencje i koncesje, patenty, wynalazki, oprogramowanie komputerowe. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółka prezentuje również „Wartość firmy”.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe, wykonane w ramach danego przedsięwzięcia, są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

10.4 Leasing

Spółka jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Spółka jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Spółka zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednio poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

10.5 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w

razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy. Dodatkowo, niezależnie od istnienia przesłanek, Spółka przeprowadza corocznie test z tytułu trwałej utraty wartości w przypadku wartości firmy oraz wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz tych, które nie zostały jeszcze przyjęte do używania.

Wartość odzyskiwalną składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

10.6 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych i zapasów. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

10.7 Aktywa finansowe

Aktywa finansowe objęte standardem MSSF 9 klasyfikuje się do jednej z trzech kategorii (aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy). Przypisanie składnika aktywów finansowych do danej kategorii jest uzależnione od modelu biznesowego Spółki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych. Zgodnie z wymogami MSSF 9:

- Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:
 - a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy;
 - b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.
- Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:
 - a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
 - b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

- Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba że jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Jednostki mogą jednak w momencie początkowego ujęcia dokonać nieodwołalnego wyboru odnośnie do określonych inwestycji w instrumenty kapitałowe, które w przeciwnym razie byłyby wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, aby ujmować późniejsze zmiany wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

Spółka dokonuje klasyfikacji w momencie początkowego ujęcia, a tam gdzie jest to dopuszczalne i odpowiednie, dokonuje weryfikacji tej klasyfikacji na koniec okresu obrotowego.

10.8 Utrata wartości aktywów finansowych

W skład aktywów finansowych Spółki wchodzi inwestycje w jednostki zależne, środki pieniężne oraz należności.

Inwestycje w jednostki zależne stanowią instrumenty kapitałowe wyceniane, zgodnie z wyborem Spółki w momencie początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody i nie podlegają odpisowi z tytułu utraty wartości.

Środki pieniężne również nie podlegają odpisowi z tytułu utraty wartości.

Aktywami finansowymi podlegającymi odpisowi z tytułu utraty wartości są natomiast należności. Ponieważ należności występujące w Spółce nie zawierają istotnego komponentu finansowania, Spółka stosuje metodę uproszczoną opisaną w p. 5.5.15 MSSF 9 polegającą na wycenie odpisu w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia należności.

W celu obliczenia odpisu Spółka stosuje tzw. macierz rezerw. Metoda ta polega na przemnożeniu należności w ustalonych przedziałach wiekowych przez obliczone stawki nieściągalności należności. W celu obliczenia stawek nieściągalności Spółka analizuje swoje dane historyczne dotyczące strat kredytowych w odpowiednich przedziałach wiekowych.

10.9 Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Rozchód zapasów wycenia się metodą FIFO.

Spółka klasyfikuje zapasy na następujące składniki: materiały, półprodukty, produkty oraz towary handlowe.

Cena sprzedaży netto odpowiada oszacowanej cenie sprzedaży pomniejszonej o wszelkie koszty konieczne do zakończenia produkcji oraz koszty doprowadzenia zapasów do sprzedaży lub znalezienia nabywcy (tj. koszty sprzedaży, marketingu itp.). Zapasy wykazywane są w wartości netto pomniejszonej o dokonane odpisy aktualizujące. Odpisy aktualizujące zapasy tworzy się w związku z utratą ich wartości, celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania. Sposób liczenia odpisów aktualizujących wartość zapasów opisano w sekcji 9.2 Niepewność Szacunków.

10.10 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości należności.

Sposób liczenia odpisów z tytułu utraty wartości należności opisano w sekcji 10.8 powyżej.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe. Ze względu na nieistotność kwoty korekty w związku z dyskontowaniem należności związanych ze sprzedażą ratalną nie podlega ona ujawnieniu.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu

10.11 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne to środki zgromadzone na rachunkach bankowych i w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności.

Środki pieniężne wycenia się w wartości nominalnej, z tym że wartość środków na rachunkach bankowych obejmuje także skapitalizowane, dopisane do stanu środków na rachunku bankowym odsetki.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

10.12 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

10.13 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty lub jeżeli termin zapłaty przekracza jeden rok według metody zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego wycenia się według metody zamortyzowanego kosztu.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Dywidendy na rzecz akcjonariuszy ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez Walne Zgromadzenie do momentu wypłaty.

10.14 Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek prawny lub zwyczajowy wynikający ze zdarzeń przeszłych oraz gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych i można wiarygodnie oszacować ich wartość. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

10.15 Świadczenia pracownicze – świadczenia urlopowe, odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

Spółka ujmuje rezerwy na wypłatę świadczeń urlopowych oraz odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych.

Zgodnie z wymaganiami MSR 19 Spółka ujmuje koszt urlopów w momencie, gdy pracownicy wykonywali pracę, która zwiększa ich uprawnienia do przyszłych płatnych nieobecności. W związku z tym na koniec okresu sprawozdawczego Spółka tworzy rezerwę w kwocie wynagrodzenia przysługującego za niewykorzystany urlop. Wartość rezerw obejmuje również składki na ubezpieczenia społeczne w części obciążającej pracodawcę oraz inne obciążenia pracodawcy wynikające z prawa albo regulaminów i układów zbiorowych. Wysokość rezerwy urlopowej aktualizowana jest raz w roku – na koniec danego roku obrotowego.

Zgodnie z wymaganiami MSR 19, w celu obliczenia rezerw na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne, Spółka stosuje tzw. metodę prognozowanych świadczeń jednostkowych. Metoda ta polega na przyporządkowaniu świadczenia do okresów, w

których powstaje zobowiązanie do zapewnienia świadczeń po okresie zatrudnienia. Zobowiązanie powstaje w miarę wykonywania pracy przez pracownika w zamian za świadczenia po okresie zatrudnienia, których wypłaty Spółka spodziewa się w przyszłych okresach sprawozdawczych. Rezerwy są szacowane przez Spółkę i przeszacowywane w przypadku wystąpienia istotnych przesłanek mających wpływ na ich wysokość z uwzględnieniem m.in. rotacji zatrudnienia i planowanego wzrostu wynagrodzeń. Wysokość rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne aktualizowana jest raz w roku – na koniec danego roku obrotowego.

10.16 Płatności w formie akcji własnych

Przyznane pracownikom nagrody w formie akcji własnych, rozliczane w instrumentach kapitałowych, są ujmowane jako koszt według wartości godziwej przyznanych instrumentów na dzień przyznania w okresie nabywania uprawnień do tych instrumentów, z odpowiadającym wzrostem kapitału własnego, z uwzględnieniem szacowanej liczby instrumentów kapitałowych, do których nastąpi nabycie uprawnień. Spółka dokonuje, jeśli to konieczne, korekty tych szacunków, jeśli późniejsze informacje wskazują, że liczba instrumentów kapitałowych, do których nastąpi nabycie uprawnień, różni się od wcześniejszych oszacowań. Na dzień nabycia uprawnień Spółka koryguje szacunek do poziomu liczby instrumentów kapitałowych, do których ostatecznie zostały nabyte uprawnienia.

Warunki rynkowe, takie jak osiągnięcie określonej ceny rynkowej akcji, od których uzależnione jest nabycie uprawnień do instrumentów, powinny zostać uwzględnione w procesie szacowania wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych. Z tego względu, w przypadku przyznania instrumentów kapitałowych z warunkami rynkowymi, Spółka ujmuje koszt, jeżeli pracownicy spełniają inne warunki nabycia uprawnień niezależnie od tego, czy warunek rynkowy został spełniony.

W przypadku, gdy nagrody w formie akcji własnych są rozliczane w środkach pieniężnych, Spółka rozpoznaje koszt w wartości godziwej zobowiązania, z uwzględnieniem szacowanej liczby instrumentów kapitałowych, do których nastąpi nabycie uprawnień oraz narastająco przez okres nabywania tych uprawnień. Do czasu, gdy zobowiązanie zostanie uregulowane, Spółka na każdy dzień sprawozdawczy, a także na dzień rozliczenia, wycenia zobowiązanie w wartości godziwej, a ewentualne zmiany wartości ujmuje w zysku lub stracie danego okresu.

10.17 Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne

Spółka nie przeznaczona zysku na cele pracownicze lub fundusze specjalne. Zysk przeznaczony jest na zwiększenie kapitału zapasowego, pokrycie strat z lat ubiegłych, bądź na wypłatę dywidendy.

10.18 Dotacje

Dotacje rządowe, łącznie z niepieniężnymi dotacjami wykazywanymi w wartości godziwej, ujmowane są wyłącznie wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że Spółka spełni warunki związane z daną dotacją oraz, że dana dotacja zostanie faktycznie otrzymana. W przypadku, gdy dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Natomiast w przypadku, gdy dotacja dotyczy określonego składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana w pasywach w pozycji przychodów przyszłych okresów, a następnie jest stopniowo ujmowana w rachunku zysków i strat jako przychód proporcjonalnie do odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od tego składnika aktywów.

W przypadku otrzymanych dotacji, dla których istnieje istotne ryzyko zwrotu tzn. niespełnienia warunków umownych związanych z otrzymaną dotacją (zarówno wydatkowanych jak również otrzymanych a nie wydatkowanych), Spółka wykazuje zagrożone zwrotem dotacje jako rezerwy na zobowiązania.

10.19 Przychody

Przychody ze sprzedaży produktów i towarów

Przychody ze sprzedaży produktów i towarów są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do produktów i towarów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody ze sprzedaży usług

Przychody ze sprzedaży usług, ujmuje się na podstawie stopnia zaawansowania realizacji transakcji na dzień bilansowy. W przypadku usług realizowanych w czasie krótszym niż jeden miesiąc, przychód z wykonania usługi ujmuje się w okresie jej wykonania.

Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej (stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych).

Przychody z tytułu wynajmu

Sposób ujmowania przychodów z tytułu wynajmu został opisany w sekcji 10.4 Leasing.

10.20 Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych.

Podatek wykazany w rachunku zysków i strat to podatek bieżący obciążający wynik okresu sprawozdawczego Spółki oraz część odroczonego, stanowiąca zmianę stanu aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego w okresie.

Podatek odroczonego

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczonego jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczonego ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczonego powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu,

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać w/w różnice, aktywa i straty.

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową, oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu zgodnie z zasadami opisanymi w sekcji 9.2 Niepewność Szacunków.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczonego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą w innych całkowitych dochodach dotyczących pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczącym pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej, oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

10.21 Zysk netto na akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto przypadającego akcjonariuszom Spółki za dany okres przez średnioważoną liczbę akcji w okresie.

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego akcjonariuszom Spółki przez średnioważoną liczbę akcji w okresie powiększoną o średnią ważoną liczbę akcji zwykłych, które zostałyby wyemitowane w momencie konwersji wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe.

10.22 Kapitał własny

Kapitał własny to aktywa pomniejszone o zobowiązania i rezerwy na zobowiązania. Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa oraz postanowieniami statutu Spółki.

10.23 Rozliczenia międzyokresowe

Czynne rozliczenia międzyokresowe

Spółka dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych.

Bierne rozliczenia międzyokresowe

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

10.24 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Spółka klasyfikuje aktywa trwale (lub grupę aktywów) jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli uzna, że ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie w prowadzonej działalności gospodarczej. Warunek ten uznaje się za spełniony wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów (grupa aktywów) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Sklasyfikowanie aktywów trwałych do grupy przeznaczonych do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa Spółki do zakończenia transakcji sprzedaży w czasie jednego roku od dnia zmiany klasyfikacji aktywów trwałych.

W momencie reklasyfikacji składnika aktywów trwałych na aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży zaprzestaje się jego amortyzacji i wykazuje w kwocie niższej z jego wartości bilansowej na dzień reklasyfikacji i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako oddzielny składnik aktywów obrotowych.

Wszelkie przychody i koszty związane z utrzymywaniem aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, prezentowane są w pozostałych kosztach bądź przychodach operacyjnych.

Działalność zaniechana

W przypadku gdy Spółka przewiduje zaprzestanie określonego zakresu działalności mającego wpływ na przychody i koszty przyszłych okresów sprawozdawczych, przy zachowaniu zasady kontynuacji - odpowiednie przychody i koszty z tym związane wykazuje odrębnie od przychodów i kosztów działalności kontynuowanej.

Momentem reklasyfikacji aktywów, zobowiązań i wyników do działalności zaniechanej jest moment, w którym Spółka ma wystarczające przekonanie co do tego, że działalność będzie zaniechana. W sytuacji zaniechania działalności po dniu bilansowym, jednak przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego, Spółka reklasyfikuje działalność jako zaniechaną na dzień bilansowy. W takiej sytuacji aktywa są wyceniane w wartości likwidacyjnej i wykazywane w osobnej pozycji bilansu „aktywa dotyczące działalności zaniechanej”, a zobowiązania są wyceniane w wartości godziwej i wykazywane w osobnej pozycji „zobowiązania dotyczące działalności zaniechanej”. Przychody i koszty dotyczące działalności zaniechanej nie są

ujmowane razem z przychodami i kosztami działalności kontynuowanej, lecz wykazywane w osobnej pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów „Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej”.

11. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW OPERACYJNYCH

Działalność Spółki opiera się o jeden segment operacyjny – produkcja i dystrybucja odczynników i aparatury do diagnostyki laboratoryjnej. Dane zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym dotyczą więc tego segmentu.

Zgodnie z wewnętrzną sprawozdawczością zarządczą, Zarząd dokonuje systematycznej analizy wyników oraz alokowanych zasobów wyłącznie w tym segmencie operacyjnym.

12. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW GEOGRAFICZNYCH

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży

Kraj	Przychody ze sprzedaży w 2018	Udział w przychodach ogółem	Kraj	Przychody ze sprzedaży w 2017	Udział w przychodach ogółem
Polska	11 719	28,6%	Polska	14 846	31,6%
Szwajcaria	8 358	20,4%	Szwajcaria	7 920	16,8%
Rosja	4 392	10,7%	Rosja	5 712	12,1%
Czechy	2 753	6,7%	Chiny	2 457	5,2%
Chiny	1 703	4,2%	Czechy	1 973	4,2%
Białoruś	1 300	3,2%	Wietnam	1 596	3,4%
Filipiny	877	2,1%	Białoruś	1 569	3,3%
Arabia Saudyjska	821	2,0%	Kazachstan	1 323	2,8%
Turcja	746	1,8%	Wielka Brytania	971	2,1%
Wielka Brytania	744	1,8%	Filipiny	805	1,7%
Pozostałe (56 kraje)	7 603	18,5%	Pozostałe (62 kraje)	7 855	16,8%
Razem	41 016	100,0%	Razem	47 027	100,0%

Podział geograficzny aktywów trwałych

Poniższa tabela zawiera podział geograficzny niefinansowych aktywów trwałych, które obejmują rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i prawne, w tym nakłady na prace rozwojowe, oraz nieruchomości inwestycyjne.

Kraj	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Polska	66 177	83 633
Razem	66 177	83 633

13. PRZYCHODY OPERACYJNE WEDŁUG BRANŻ

Branża	Przychody ze sprzedaży w 2018	Udział w przychodach ogółem	Branża	Przychody ze sprzedaży w 2017	Udział w przychodach ogółem
Biochemia	21 297	51,9%	Biochemia	23 434	49,8%
Hematologia	8 971	21,9%	Hematologia	9 947	21,2%
Immunologia	1 263	3,1%	Vacurette/Greiner	3 910	8,3%
Vacurette/Greiner	1 225	3,0%	Immunologia	1 318	2,8%
Serwis	806	2,0%	Serwis	975	2,1%
Analityka Ogólna	742	1,8%	Parazytologia	764	1,6%
Koagulologia	703	1,7%	Analityka Ogólna	685	1,5%
Parazytologia	341	0,8%	Elektroforeza	431	0,9%
Elektroforeza	171	0,4%	Koagulologia	364	0,8%
Pozostałe	5 497	13,4%	Pozostałe	5 199	11,0%
Razem	41 016	100,0%	Razem	47 027	100,0%

14. STRUKTURA RZECZOWA PRZYCHODÓW ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I PRODUKTÓW

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Sprzedaż wyrobów	22 734	25 394
Sprzedaż towarów	12 256	15 889
Sprzedaż usług	6 026	5 744
Razem	41 016	47 027

15. PRZYCHODY I KOSZTY

15.1 Przychody z tytułu otrzymanych dotacji

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Dotacja otrzymana w ramach POIR 2014-2020 Poddziałanie 3.3.3. Wsparcie MŚP w promocji marek produktowych - Go to Brand	76	416
Dotacje otrzymane z Urzędu Pracy	-	102
Dotacje otrzymane na prace rozwojowe i środki trwałe	31	37
Przychody z tytułu otrzymanych dotacji ogółem	107	555

Powyższa tabela przedstawia dotacje rozliczone w przychody w roku 2018 oraz w roku 2017. Dotacja Go to Brand oraz dotacje z Urzędu Pracy były dotacjami do kosztów i zostały rozliczone w latach, w których ujęte zostały koszty dofinansowane z tych dotacji. Dotacje do prac rozwojowych rozliczają się w przychody proporcjonalnie do amortyzacji prac, na które zostały przyznane. nierozliczone dotacje dotyczące niezakończonych prac rozwojowych oraz dotyczące niezamortyzowanej części zakończonych prac rozwojowych zostały opisane w nocie 34 „Przychody przyszłych okresów z tytułu otrzymanych dotacji”.

Dotacja Go to Brand

Spółka zawarła 30 maja 2017 roku (data otrzymania podpisanego egzemplarza umowy) z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości Umowę o Dofinansowanie Projektu w Ramach Poddziałania 3.3.3 Wsparcie MŚP w promocji marek produktowych – Go to Brand POIR. Przedmiotem umowy było udzielenie Spółce dofinansowania na realizację projektu "Ekspansja eksportowa producenta urządzeń medycznych i materiałów diagnostycznych, podmiotu PZ CORMAY S.A. na wybranych rynkach w "Programie promocji branży sprzętu medycznego" ze środków publicznych oraz określenie praw i obowiązków stron umowy związanych z realizacją projektu. Całkowity koszt realizacji projektu wynosił 1 306 tys. PLN. Całkowita kwota kosztów kwalifikowalnych związanych z realizacją projektu wynosiła 1 000 tys. PLN. Całkowita kwota dofinansowania w związku z realizacją projektu przyznana została w wysokości nieprzekraczającej 500 tys. PLN.

Działania w zakresie projektu obejmowały:

- udział PZ CORMAY S.A. w imprezach branżowych/targowych związanych z diagnostyką medyczną i laboratoryjną na rynku europejskim, azjatyckim i arabskim,
- aktywny udział w programie promocji w tzw. działaniach ogólnych promujących polską branżę sprzętu medycznego,
- zintegrowanie działań strategii PZ CORMAY S.A. wejścia na rynki ze strategią eksportową RP, zwiększenia ekspansji eksportowej, ekspansji technologii promowania w ramach branżowego programu promocji sprzętu medycznego oraz udział w targach branżowych w kilku państwach na świecie.

Projekt został w całości zrealizowany w 2017 i 2018 roku. Łączna kwota otrzymanej dotacji to 492 tys. PLN.

15.2 Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Rozwiązanie innych rezerw	559	-
Rozwiązanie odpisu aktualizującego środki trwałe	139	-
Zysk na sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	56	-
Zwrot kosztów sądowych	23	16
Umorzenie zobowiązań	11	-
Rozwiązanie rezerwy na sprawy sporne	-	346

Rozwiązanie odpisu aktualizującego zapasy	-	210
Wycena nieruchomości inwestycyjnej do wartości godziwej	-	19
Inne	329	234
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	1 117	825

15.3 Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Aktualizacja wartości prac rozwojowych	19 385	20
Spisanie nakładów na środki trwałe w budowie	2 165	-
Spisanie/utyliczanie zapasów	579	950
Aktualizacja wartości środków trwałych w budowie	350	-
Utworzenie odpisu na zapasy	104	-
Rozliczenie inwentaryzacji	81	147
SSE - koszty ponoszone w okresie zawieszenia inwestycji	78	141
Podatek od nieruchomości w SSE	60	-
Wycena nieruchomości inwestycyjnej do wartości godziwej	27	-
Aktualizacja wartości środków trwałych	2	111
Strata na sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-	116
Spisanie należności	-	4
Inne	161	108
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	22 992	1 597

Aktualizacja wartości prac rozwojowych

W wyniku przeprowadzonych na 31 grudnia 2018 roku testów na utratę wartości Spółka podjęła decyzję o dokonaniu odpisów aktualizujących wartość trwających prac rozwojowych. Powodem rozpoznania odpisu na 31 grudnia 2018 roku były przedłużające się prace nad wdrożeniem analizatorów do produkcji, a co za tym idzie zwiększone ryzyko prognoz przyszłych przepływów pieniężnych. Spółka na podstawie rekomendacji biegłego rewidenta dokonała zwiększenia wyliczonej stopy dyskonta w wysokości 14,36% o dodatkową premię na ryzyko szacunków - 4,5 pp. dla projektów już zarejestrowanych analizatorów (Hermes Senior i Equisse) oraz 9 pp. dla projektów jeszcze niezarejestrowanych (Hermes Junior i BlueBox). W konsekwencji zastosowana stopa dyskonta wyniosła dla projektów Hermes Senior i Equisse 18,86%, natomiast dla projektów Hermes Junior i BlueBox 23,36%. Szczegóły dotyczące dokonanych odpisów przedstawiono w nocie 20.1 „Podsumowanie statusu kluczowych trwających prac rozwojowych” w sekcji „Utrata wartości kluczowych trwających prac rozwojowych”.

Spisanie nakładów na środki trwałe w budowie

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka podjęła decyzję o spisaniu nakładów poniesionych na środki trwałe w budowie w kwocie 2 165 tys. PLN. Spisane nakłady dotyczyły kosztów pierwotnego projektu Centrum Produkcyjno-Logistycznego (CP-L) na działce w Specjalnej Strefie Euro-Park Mielec, podstrefa Lublin oraz kosztów kolejnego projektu CP-L, przygotowanego w technologii zaprojektuj i wybuduj, który mógł być zrealizowany jedynie w przedmiotowej lokalizacji. Spisaniu nie uległ natomiast najnowszy projekt CP-L, który może być wykorzystany, po dokonaniu odpowiednich korekt również w nowej lokalizacji. Spisanie nakładów miało związek z zawarciem w dniu 15 lutego 2019 roku warunkowej umowy sprzedaży działki w Specjalnej Strefie Ekonomicznej Euro-Park Mielec, podstrefa Lublin, w związku z planem budowy CP-L w innej lokalizacji. W ocenie Zarządu jest to zdarzenie, które dostarcza dowodów na istnienie utraty wartości poniesionych nakładów na prace projektowe już na dzień bilansowy i dlatego nakłady te zostały spisane jeszcze w roku 2018.

Warunkową umowę sprzedaży nieruchomości opisano w nocie 44 „Zdarzenia następujące po dniu bilansowym”.

15.4 Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przychody z tytułu odsetek	49	36
Przychody finansowe ogółem	49	36

15.5 Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Rezerwa na odsetki od potencjalnego zwrotu dotacji 3.2.1 "Umowa Wdrożenie do produkcji analizatorów"	332	-
Odsetki i prowizje bankowe	98	140
Różnice kursowe	21	85
Odsetki od umów leasingu	86	70
Pozostałe	31	-
Koszty finansowe ogółem	568	295

15.6 Koszty według rodzajów

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Amortyzacja	4 272	4 166
Zużycie materiałów i energii	11 641	12 312
Usługi obce	11 196	12 494
Podatki i opłaty	379	189
Koszty świadczeń pracowniczych	14 046	13 418
Pozostałe koszty rodzajowe	1 093	1 180
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	8 809	11 832
Zmiana stanu produktów	(7 642)	(7 498)
Koszty według rodzajów ogółem	43 794	48 093
Koszt własny sprzedaży	29 029	32 821
Koszt sprzedaży	9 535	10 141
Koszty ogólnego zarządu	5 230	5 131
Razem koszty według miejsca powstawania	43 794	48 093

16. PODATEK DOCHODOWY

16.1 Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	-	-
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(506)	(507)
Odroczony podatek dochodowy		
Związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	506	507
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	-	-

16.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem	(25 108)	(1 786)
Podatek według stawki podatkowej obowiązującej Spółkę (19%)	(4 771)	(339)

Różnice pomiędzy podatkiem wg statutowej stawki podatkowej a podatkiem wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	567	88
Przychody trwale niestanowiące przychodów podatkowych	-	-
Odpis aktualizujący aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 204	251
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w rachunku zysków i strat	-	-

16.3 Odroczonego podatek dochodowy

Główne pozycje aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentują się następująco:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością bilansową i podatkową aktywów i zobowiązań	5 622	2 292
Nierozliczona strata z lat ubiegłych	2 876	2 794
Odpis aktualizujący aktywa z tytułu podatku	(7 589)	(3 102)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	909	1 984
Kompensata aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(529)	(1 097)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w sprawozdaniu finansowym	380	887
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego związana z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością bilansową i podatkową aktywów i zobowiązań	529	1 097
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	529	1 097
Kompensata aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(529)	(1 097)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w sprawozdaniu finansowym	-	-

17. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Zmiany wartości bilansowej środków trwałych w roku 2018 i 2017 przedstawiały się następująco:

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018	6 160	3 502	2 222	21 221	3 424	36 529
Zwiększenia	57	112	100	3 163	3 439	6 871
Nabycia bezpośrednie	-	-	-	-	2 165	2 165
Przeniesienie ze STwB na ST	57	112	100	3 163	-	3 432
Przeniesienie z zapasów	-	-	-	-	1 274	1 274
Zmniejszenia	-	52	323	2 784	5 597	8 756
Sprzedaż (po reklasyfikacji na towary)	-	-	-	1 275	-	1 275
Sprzedaż (bezpośrednio ze środków trwałych)	-	-	323	977	-	1 300
Likwidacja	-	52	-	532	-	584
Spisanie nakładów na środki trwałe	-	-	-	-	2 166	2 166
Transfer ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	3 431	3 431
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018	6 217	3 562	1 999	21 600	1 266	34 644
Odpis wartości na dzień 1 stycznia 2018	-	-	-	235	-	235
Zwiększenia	-	-	-	2	350	352
Zmniejszenia	-	-	-	139	-	139
Odpis wartości na dzień 31 grudnia 2018	-	-	-	98	350	448
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2018	985	1 868	1 224	11 964	-	16 041
Zwiększenia - amortyzacja w okresie	201	488	337	2 998	-	4 024
Zmniejszenia	-	52	318	1 296	-	1 666
Sprzedaż (reklasyfikacja na towary)	-	-	-	790	-	790
Sprzedaż (bezpośrednio ze środków trwałych)	-	-	318	42	-	360

Likwidacja	-	52	-	464	-	516
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2018	1 186	2 304	1 243	13 666	-	18 399
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018	5 175	1 634	998	9 022	3 424	20 253
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018	5 031	1 258	756	7 836	916	15 797
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku	Budynki, budowlę i grunty	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017	6 157	3 322	2 294	22 087	2 466	36 326
Zwiększenia	3	283	351	2 021	3 617	6 275
Nabycia bezpośrednie	-	-	-	-	2 195	2 195
Przeniesienie ze STwB na ST	3	283	351	2 021	-	2 658
Przeniesienie z zapasów	-	-	-	-	1 422	1 422
Zmniejszenia	-	103	423	2 887	2 659	6 072
Sprzedaż	-	61	423	2 250	-	2 734
Likwidacja	-	42	-	637	-	679
Transfer ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	2 659	2 659
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017	6 160	3 502	2 222	21 221	3 424	36 529
Odpis wartości na dzień 1 stycznia 2017	-	-	-	-	-	-
Korekta prezentacji bilansu otwarcia	-	-	-	123	-	123
Odpis wartości na dzień 1 stycznia 2017 po korekcie	-	-	-	123	-	123
Zwiększenia	-	-	-	164	-	164
Zmniejszenia	-	-	-	52	-	52
Odpis wartości na dzień 31 grudnia 2017	-	-	-	235	-	235
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2017	784	1 412	12 416	-	-	14 612
Korekta prezentacji bilansu otwarcia	-	-	(11 099)	10 976	-	(123)
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2017 po korekcie	784	1 412	1 317	10 976	-	14 489
Zwiększenia - amortyzacja w okresie	201	500	330	2 880	-	3 911
Zmniejszenia	-	44	423	1 892	-	2 359
Sprzedaż	-	2	423	1 415	-	1 840
Likwidacja	-	42	-	477	-	519
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2017	985	1 868	1 224	11 964	-	16 041
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017	5 373	1 910	977	10 988	2 466	21 714
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017	5 175	1 634	998	9 022	3 424	20 253

Spółka nie posiada żadnych zobowiązań umownych, których przedmiotem jest nabycie rzeczowych aktywów trwałych, a które nie byłyby ujęte w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

18. LEASING

18.1 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Spółka jako leasingobiorca

Spółka występuje w roli leasingobiorcy w leasingu operacyjnym z tytułu umów najmu powierzchni biurowej i magazynowej. Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 łącznie kwoty przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawiały się następująco:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Do 1 roku	281	281
Od 1 roku do 5 lat	539	821
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	820	1 102

18.2 Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Spółka jako leasingodawca

Spółka występuje w roli leasingodawcy w leasingu operacyjnym z tytułu umów dzierżawy analizatorów do klientów. Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawiały się następująco:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Do 1 roku	29	28
Od 1 roku do 5 lat	-	-
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	29	28

18.3 Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Spółka jako leasingobiorca

Spółka występuje w roli leasingobiorcy w umowach leasingu finansowego. Środki trwałe będące przedmiotem leasingu to głównie pozycje z grup środków transportu oraz innych środków trwałych. Umowy leasingu są to zarówno umowy pierwotne jak i umowy leasingu zwrotnego, w których Spółka dokonuje sprzedaży i powtórnego leasingu posiadanych wcześniej środków trwałych. Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów leasingu finansowego przedstawiały się następująco:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Do 1 roku	810	860
Od 1 roku do 5 lat	728	783
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	1 538	1 643

Wartość netto środków trwałych w leasingu finansowym na dzień 31 grudnia 2018 i na dzień 31 grudnia 2017 przedstawiała się następująco:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Urządzenia techniczne i maszyny	57	-
Środki transportu	547	853
Inne środki trwałe	1 759	1 362
Razem	2 363	2 215

18.4 Należności z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Spółka jako leasingodawca

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka nie występowała w roli leasingodawcy w leasingu finansowym.

19. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Poniżej przedstawiono zmiany wartości bilansowej nieruchomości inwestycyjnej w roku 2018 i 2017:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Na dzień 1 stycznia	1 102	1 083
Wycena do wartości godziwej - wpływ na wynik	(27)	19
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej	(1 075)	-
Na dzień 31 grudnia	-	1 102

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka posiadała nieruchomość inwestycyjną położoną w Łomiankach, którą stanowiła działka gruntu. Nieruchomość inwestycyjna była na dzień 31 grudnia 2017 roku wyceniona według wartości godziwej. Wycena została przeprowadzona na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych i została oparta o metodę transakcji porównawczych.

W dniu 6 lipca 2018 Spółka sprzedała posiadaną nieruchomość inwestycyjną za kwotę 1 075 tys. PLN, kwotę niższą o 27 tys. PLN od wartości wyceny z dnia 31 grudnia 2017 roku.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka nie posiada innych nieruchomości inwestycyjnych.

20. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Spółka ujawnia informacje w podziale na grupy wartości niematerialnych, stosując rozróżnienie na wartości niematerialne wytworzone przez jednostkę we własnym zakresie i pozostałe wartości niematerialne. Do wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie jednostka zalicza „nakłady na trwające prace rozwojowe” oraz „koszty zakończonych prac rozwojowych”. Do pozostałych wartości niematerialnych są zaliczane patenty, licencje, oprogramowanie komputerowe i inne. Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, jak również patenty, licencje, oprogramowanie komputerowe i inne są składnikami aktywów o określonym okresie użytkowania.

Zmiany wartości bilansowej wartości niematerialnych i prawnych w roku 2018 i 2017 przedstawiały się następująco:

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku	Koszty trwających prac rozwojowych	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Patenty, licencje	Inne wartości niematerialne i prawne	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018	60 880	2 018	608	120	63 626
Zwiększenia	7 979	-	15	-	7 994
Nabycia bezpośrednie	7 979	-	-	-	7 979
Transfer z trwających na zakończone prace rozwojowe	-	-	15	-	15
Zmniejszenia	259	-	-	-	259
Transfer prototypów na zapasy w celu odsprzedaży	259	-	-	-	259
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018	68 600	2 018	623	120	71 361
Odpis wartości na dzień 1 stycznia 2018	126	62	-	-	188
Zwiększenia	19 385	-	-	-	19 385
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-
Odpis wartości na dzień 31 grudnia 2018	19 511	62	-	-	19 573
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2018	-	866	174	120	1 160
Zwiększenia - amortyzacja w okresie	-	241	7	-	248
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2018	-	1 107	181	120	1 408
Wartość netto					
Na dzień 1 stycznia 2018	60 754	1 090	434	-	62 278
Na dzień 31 grudnia 2018	49 089	849	442	-	50 380
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku					
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017	52 788	1 997	604	120	55 509
Korekta prezentacji bilansu otwarcia	-	-	(1)	-	(1)
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 po korekcie	52 788	1 997	603	120	55 508
Zwiększenia	8 113	21	5	-	8 139
Nabycia bezpośrednie	6 862	-	-	-	6 862
Transfer z trwających na zakończone prace rozwojowe	-	21	5	-	26
Inne transfery	1 251	-	-	-	1 251
Zmniejszenia	21	-	-	-	21
Transfer z trwających na zakończone prace rozwojowe	21	-	-	-	21
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017	60 880	2 018	608	120	63 626
Odpis wartości na dzień 1 stycznia 2017	-	62	-	-	62
Zwiększenia	126	-	-	-	126
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Odpis wartości na dzień 31 grudnia 2017	126	62	-	-	188

Umorzenie na dzień 1 stycznia 2017	-	620	167	118	905
Zwiększenia - amortyzacja w okresie	-	245	6	3	254
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Inne	-	1	1	(1)	1
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2017	-	866	174	120	1 160
Wartość netto					
Na dzień 1 stycznia 2017	52 788	1 315	436	2	54 541
Na dzień 31 grudnia 2017	60 754	1 090	434	-	62 278

Wartość kosztów trwających prac rozwojowych w podziale na projekty przedstawiała się na 31 grudnia 2018 roku oraz na 31 grudnia 2017 roku następująco:

Projekt	Stan na 31 grudnia 2018			Stan na 31 grudnia 2017		
	Wartość brutto	Odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto
Equisse	20 212	-	20 212	17 183	-	17 183
Hermes Senior	18 925	2 676	16 249	17 297	-	17 297
Hermes Junior	10 252	7 024	3 228	9 244	-	9 244
BlueBox	18 655	9 685	8 970	16 973	-	16 973
Pozostałe	556	126	430	183	126	57
Razem	68 600	19 511	49 089	60 880	126	60 754

20.1 Podsumowanie statusu kluczowych trwających prac rozwojowych

Equisse

Jednym z najbardziej zaawansowanych nowych produktów jest analizator biochemiczny „Equisse” o wydajności 400 oznaczeń na godzinę wraz z linią odczytnikową.

W 2017 roku, po zakończeniu testów bezpieczeństwa elektrycznego i uzyskaniu certyfikatu zgodności z normą IEC 61010-1:2010 przeprowadzono walidację zewnętrzną analizatora Equisse w laboratorium biochemicznym w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 1 w Lublinie. Walidacja zakończyła się pozytywną opinią w czerwcu 2017 roku.

Następnie dokonano zgłoszenia analizatora Equisse wraz z dedykowaną linią odczytnikową w Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w Warszawie. Częścią zgłoszenia jest Deklaracja Zgodności CE.

Po zarejestrowaniu analizatora uruchomiono program testów użytkowych w laboratoriach zewnętrznych (tzw. „friendly users”). Celem testów było potwierdzenie parametrów użytkowych oraz zebranie opinii użytkowników końcowych w zakresie jakości pracy oraz obsługi analizatora. Na te potrzeby został stworzony stosowny harmonogram, który zakładał przeprowadzenie testów użytkowych w czterech laboratoriach o różnych profilach. Pod uwagę wzięto laboratoria różniące się pod względem ilości wykonywanych oznaczeń, jak również strukturą własności (laboratoria prywatne oraz publiczne). Kolejne oceny były przesunięte w czasie, tak aby wnioski z poszczególnych testów zostały zaimplementowane i poddane ocenie w kolejnych laboratoriach.

W listopadzie 2017 roku rozpoczęto pierwszą ocenę użytkową analizatora Equisse w jednym z warszawskich laboratoriów. Następnie w styczniu 2018 roku rozpoczęto testowanie w drugim laboratorium, działającym w jednej z prywatnych sieci placówek diagnostycznych. Na podstawie gromadzonych na bieżąco informacji zwrotnych oraz raportów końcowych dokonano stosownych modyfikacji. Większość zmian udało się wprowadzić na tyle szybko, że możliwym było przetestowanie ich jeszcze w tym samym laboratorium.

W drugim kwartale 2018 roku trzeci egzemplarz analizatora Equisse zainstalowany został w przyszpitalnym laboratorium w jednej z podwarszawskich miejscowości. W połowie maja 2018 roku kolejny, tj. czwarty analizator Equisse został zainstalowany w dużym warszawskim szpitalu, gdzie dziennie wykonywał badania dla 700-800 pacjentów. Szpital ten, a szczególnie pracownia laboratorium biochemicznego wyposażona jest w nowoczesne aparaty wiodących firm światowych, tj.: Roche, Beckman-Coulter, Olympus, które stanowiły punkt odniesienia w ramach przeprowadzanych testów. Głównym celem oceny analizatora w dwóch ostatnich laboratoriach było potwierdzenie niezawodności pracy aparatu przy wykonywaniu dużej ilości testów w ciągu dnia oraz sprawdzenie korelacji wyników z wynikami innych analizatorów użytkowanych w tych laboratoriach.

Wszystkie zebrane uwagi oraz obserwacje z czterech wspomnianych wyżej laboratoriów pozwoliły na wprowadzenie stosownych modyfikacji, przetestowanie ich skuteczności oraz podniosły poziom funkcjonalności analizatora. Umożliwiły również sprawdzenie oprogramowania użytkowego, które zostało określone jako przyjazne oraz intuicyjne w obsłudze. W efekcie pracy pierwszych aparatów nie zidentyfikowano krytycznych błędów i osiągnięte na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania wyniki są zadowalające.

W międzyczasie, pod koniec 2017 roku, analizator Equisse został zarejestrowany jako wyrób medyczny w szwajcarskim urzędzie rejestracji Swissmedic w Bernie. W dniu 22 grudnia 2017 zostało dokonane zgłoszenie analizatora Equisse 400 oraz 37 odczynników z dedykowanej do analizatora linii w tymże urzędzie. W dniu 27 grudnia 2017 zarejestrowane zostały również surowice kontrolne, kalibratory oraz płyny myjące dla analizatora Equisse.

Równolegle do prowadzenia opisanych powyżej testów i instalacji u tzw. friendly users, Spółka opracowała ofertę produktową i materiały promocyjne dla analizatora Equisse i rozpoczęła promocję tego produktu wśród pierwszych, wybranych klientów. W październiku 2018 roku pierwsze dwa egzemplarze aparatu Equisse zostały sprzedane do dystrybutorów w Bułgarii i w Czechach.

Od sierpnia 2017 roku trwają prace nad modyfikacjami rozwiązań technicznych zastosowanych w aparacie, co pozwolić ma na znaczące obniżenie kosztu produkcji analizatora Equisse, tak aby dostosować go do aktualnych poziomów cen na rynku światowym. W trakcie 2018 roku prowadzone były prace koncepcyjne, w wyniku których zostały zbudowane trzy prototypy według nowej koncepcji. Od listopada 2018 trwają testy prototypów. Do końca 2018 roku zostały przeprowadzone testy EMC oraz testy transportowe. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania trwają testy bezpieczeństwa elektrycznego, walidacja poprawności pracy aparatu oraz walidacja linii odczynnikowej. Równolegle udoskonalane jest oprogramowanie sterujące i użytkowe oraz ustawienia niektórych modułów. Zakończenie walidacji nowej wersji aparatu Equisse jest planowane na koniec I półrocza 2019 roku. Po zakończeniu walidacji nowej wersji rozpocznie się produkcja preseryjna pierwszych egzemplarzy Equisse.

Spółka przewiduje, iż w efekcie powyższych prac urządzenie będzie gotowe do sprzedaży w IV kwartale 2019 roku.

Hermes Senior

Drugim produktem, w którym prace projektowe są najbardziej zaawansowane, jest analizator hematologiczny „Hermes Senior”. Przedmiotem projektu jest opracowanie analizatora hematologicznego klasy 5 diff wraz z trybem 3 diff o wydajności 120 oznaczeń na godzinę. Aparat ma wykonywać pomiar 35 parametrów krwi. Aparat jest wyposażony w automatyczny podajnik o pojemności 110 próbek.

W 2017 roku zostały zmontowane pierwsze preseryjne sztuki analizatora, które zostały wykorzystane do dalszych testów weryfikacyjnych i walidacyjnych. Wtedy też zakończono testy EMC i bezpieczeństwa elektrycznego, uzyskując niezbędną certyfikację.

W okresie maj - czerwiec 2017 roku realizowana była walidacja wewnętrzna w lubelskim laboratorium Spółki. W czerwcu Spółka rozpoczęła współpracę z laboratorium przy Zakładzie Diagnostyki Hematologicznej Katedry Diagnostyki Laboratoryjnej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, w zakresie weryfikacji i walidacji urządzenia. W okresie czerwiec - lipiec 2017 roku aparat był testowany przez pracowników tego Zakładu w celu uzyskania wstępnej opinii o urządzeniu. Walidacja wewnętrzna i wstępne testy wykazały, że aparat na tamtym etapie nie spełniał niektórych parametrów analitycznych zdefiniowanych w specyfikacji projektowej.

Na podstawie wyników wyżej opisanych testów i walidacji Spółka kontynuowała prace związane z poprawą funkcjonowania modułów aparatu. Zakres tych modyfikacji obejmował między innymi korekty rozwiązań mechanicznych i hydraulicznych oraz poprawienie działania oprogramowania sterującego i użytkowego. Prace te były kontynuowane w 2018 roku. W IV kwartale 2018 roku aparat Hermes Senior przeszedł z powodzeniem walidację wewnętrzną oraz zewnętrzną, co umożliwiło złożenie deklaracji zgodności CE tego analizatora i jego rejestrację w URPL na koniec 2018 roku. W IV kwartale 2018 roku Spółka opracowała ofertę produktową i materiały promocyjne dla analizatora Hermes Senior i prowadzono rozmowy handlowe z wybranymi dystrybutorami. W efekcie pierwszy egzemplarz został sprzedany do Rumunii. W I kwartale 2019 roku na bazie doświadczeń związanych z funkcjonowaniem analizatora Spółka prowadziła prace nad dalszym usprawnieniem technicznym aparatu w celu poprawy jego funkcjonowania oraz działania promocyjne wśród swoich dystrybutorów.

Hermes Junior

Kolejnym produktem w trakcie opracowania jest analizator hematologiczny „Hermes Junior”. Przedmiotem projektu jest opracowanie analizatora hematologicznego klasy 5-diff wraz z trybem 3 diff, o wydajności 80 oznaczeń na godzinę. Podobnie jak Hermes Senior aparat Hermes Junior będzie w stanie wykonywać pomiar 35 parametrów krwi. Aparat będzie wyposażony w wewnętrzny podajnik o pojemności 80 próbek.

W 2017 roku nastąpił odbiór dwóch pierwszych funkcjonalnych prototypów tego analizatora oraz przeprowadzono weryfikację techniczną urządzeń pod kątem ich zgodności z założeniami projektowymi. Na podstawie testów użytkowych przeprowadzonych w lubelskim laboratorium Spółki opracowano szereg modyfikacji poprawiających parametry analityczne i użytkowe tego urządzenia. Przeprowadzone testy weryfikacyjne wskazały na konieczność uwzględnienia dodatkowych modyfikacji mechanicznych i korekt w oprogramowaniu użytkowym i sterującym analizatora.

Równolegle do prowadzonych działań projektowych kontynuowany jest proces industrializacji urządzenia. W lipcu 2018 roku odbył się montaż dwóch pierwszych preseryjnych sztuk analizatora, a kolejne trzy zostały zmontowane do końca 2018 roku. W oparciu o pierwsze wyprodukowane aparaty preseryjne Spółka prowadzi testy przygotowawcze do procesu certyfikacji oraz walidacji wewnętrznej i zewnętrznej w specjalistycznych laboratoriach diagnostycznych. Do końca 2018 roku udało się z powodzeniem przeprowadzić testy kompatybilności elektromagnetycznej oraz testy transportowe. Hermes Junior jest częściowo wykonany na komponentach i modułach zastosowanych w analizatorze Hermes Senior, tak więc końcowe prace polegające na walidacji, udoskonalaniu i przygotowaniu do produkcji powinny zostać przeprowadzone w czasie krótszym niż w przypadku analizatora Hermes Senior. Równolegle będzie trwał proces przygotowania dokumentacji rejestracyjnej, w tym m.in. instrukcji użytkownika i instrukcji serwisowej, co umożliwi zgłoszenie tego produktu w URPL. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania Spółka planuje zakończenie wszystkich powyższych prac w I połowie 2020 roku.

BlueBox

Przedmiotem projektu jest opracowanie analizatora biochemicznego POCT (Point-of-Care Testing) wraz z linią odczynników zdeponowanych w jednorazowych kasetach oraz kapilarą do pobierania krwi włośniczkowej i do separacji osocza. BlueBox ma być kierowany do gabinetów lekarskich, przychodni, małych szpitali i innych placówek, gdzie jest ograniczony szybki dostęp do diagnostyki krwi.

W 2018 roku prowadzono prace rozwojowe nad poszczególnymi modułami analizatora. Podczas tych działań wykonywano testy kluczowych elementów składowych oraz testy sprawdzające funkcjonowanie całych modułów. W trakcie testów zoptymalizowano proces pomiarowy. Podczas prac testowano wzajemne współdziałanie dedykowanych kaset odczynnikowych z analizatorem. Rezultatem tych badań były dane do analizy nad aparatem jak i elementami eksploatacyjnymi. Wynikiem przeprowadzonych analiz jest ulepszenie procesu heparynizacji (napiłania środkiem przeciwko krzepnięciu krwi kapilar służących do pobierania krwi i separacji osocza). Ponownie przeprowadzone testy potwierdziły właściwe funkcjonowanie tego elementu zestawu. Obecnie rozwijana koncepcja eliminuje potencjalny problem długich i uciążliwych kalibracji urządzenia, dzięki czemu poprawiona zostanie przyjazność docelowego produktu dla użytkownika. Ponadto użytkownik będzie miał większą swobodę w zlecaniu badań zgodnie z jego oczekiwaniami. Dodatkowo nowy wzór kaset będzie pozwalał na lepsze dostosowanie oferty odczynnikowej do rynku, na którym produkt będzie oferowany. Projekt nowego elementu został również zoptymalizowany pod kątem procesu zgrzewania folii zamykającej odczynnik wewnątrz kasety. Dokonano również optymalizacji detalu pod kątem technologii produkcji aby zredukować jego koszt wytwarzania i uprościć proces transportu, będzie miało to pozytywny wpływ na obniżenie kosztu wykonania testu na rozwijanym analizatorze. W III kwartale 2018 roku wybrano dostawcę tego elementu i zlecono przygotowanie procesu produkcyjnego tego detalu. Pierwsze testowe sztuki kaset Spółka otrzymała pod koniec lutego 2019 roku i są obecnie testowane pod kątem właściwości optycznych oraz możliwości zgrzewania z folią zamykającą odczynnik. Na potrzeby opracowania nowych parametrów procesu zgrzewania kaset odczynnikowych została zmodyfikowana maszyna do zgrzewania. Została również opracowana, zmontowana i uruchomiona maszyna do napełniania kaset odczynnikami dla usprawnienia procesu produkcji.

Równolegle z analizami nad elementami zużywalnymi pracowano nad optymalizacją konstrukcji aparatu. W rezultacie zdecydowano o modyfikacji układu dozowania odczynników i próbki. Wykonano szereg prac koncepcyjnych i adaptacyjnych, dzięki którym opracowano projekt układu hydraulicznego zapewniający wysoką precyzję dozowania, jak i niższe koszty produkcji aparatu. Dla wypracowanej koncepcji dobrano odpowiednie elementy wykonawcze oraz zidentyfikowano dostawców. W czerwcu 2018 roku zmontowano dwa nowe aparaty z wykorzystaniem zmodyfikowanych podzespołów oraz rozpoczęto testy rozruchowe. Dzięki zmontowanym prototypom ułożono parametry cykli pracy poszczególnych modułów, obecnie trwają prace optymalizacyjne m.in. dla zwiększenia szybkości procesu mieszania próbki z odczynnikiem przy zachowaniu jednocześnie osiągniętej pierwotnie skuteczności tego procesu. Ponadto przeprowadzono testy przebijania zafoliowanych kaset odczynnikowych przez igłę dozującą, które potwierdziły skuteczność tego procesu, a tym samym funkcjonalność obecnej koncepcji. Obecnie trwają prace projektowe nad kolejną generacją prototypów pozwalających na pełne zastosowanie nowo opracowanych kaset odczynnikowych. Nowe prototypy posłużą do testowania i układania aplikacji oraz rozpoczęcia testów użytkowych w zaprzyjaźnionych laboratoriach. Spółka planuje rejestrację aparatu BlueBox w 2020 roku.

Spółka dokonała ujęcia nakładów na powyższe prace rozwojowe w aktywach bilansu, gdyż w ocenie Zarządu Spółki wymienione wyżej projekty spełniają warunki ujęcia określone w MSR 38, par. 57:

1. możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży;
2. zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży;
3. zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;
4. składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne;
5. dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;
6. możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Utrata wartości kluczowych trwających prac rozwojowych

Zgodnie z wymogami MSR 36, par. 10a, Spółka przeprowadza na koniec każdego roku test na utratę wartości trwających prac rozwojowych, jako wartości niematerialnych i prawnych niedostępnych jeszcze do użytkowania. W wyniku przeprowadzonych na 31 grudnia 2018 roku testów Spółka podjęła decyzję o dokonaniu odpisów aktualizujących wartość projektów - Hermes Senior, Hermes Junior oraz BlueBox. Powodem rozpoznania odpisu na 31 grudnia 2018 roku były przedłużające się prace nad wdrożeniem analizatorów do produkcji, a co za tym idzie zwiększona niepewność prognoz przyszłych przepływów pieniężnych. Spółka na podstawie rekomendacji biegłego rewidenta dokonała zwiększenia wyliczonej stopy dyskonta w wysokości 14,36% o dodatkową premię na ryzyko szacunków - 4,5 pp. dla projektów już zarejestrowanych analizatorów (Hermes Senior i Equisse) oraz 9 pp. dla projektów analizatorów jeszcze niezarejestrowanych (Hermes Junior i BlueBox). W konsekwencji zastosowana stopa dyskonta wyniosła dla projektów Hermes Senior i Equisse 18,86%, natomiast dla projektów Hermes Junior i BlueBox 23,36%. Stopa dyskonta zastosowana w testach na 31 grudnia 2017 roku wynosiła 14,14%.

Poniżej podsumowano rozpoznane na 31 grudnia 2018 odpisy oraz podano stopy dyskonta, przy których nie wystąpiłaby konieczność rozpoznania odpisów.

Projekt	Odpis z tytułu utraty wartości	Zastosowana stopa dyskonta do wyliczenia wartości użytkowej	Stopa dyskonta przy której wartość użytkowa jest równa wartości księgowej
Hermes Senior	2 676	18,86%	17,47%
Hermes Junior	7 024	23,36%	16,87%
BlueBox	9 685	23,36%	17,80%
Razem	19 385	n/d	n/d

21. UDZIAŁY WE WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH

Spółka nie posiada udziałów we wspólnych przedsięwzięciach.

22. POŁĄCZENIA JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH, NABYCIA AKTYWÓW O ZNACZĄCEJ WARTOŚCI I NABYCIA UDZIAŁÓW

W roku 2018 Spółka nie nabyła udziałów w innych spółkach. Natomiast w roku 2017 PZ CORMAY S.A. dokonała nabycia akcji Orphée SA w drodze emisji akcji własnych.

Nabycie udziałów w Orphée SA w roku 2017

W roku 2017 PZ CORMAY S.A. dokonała emisji własnych akcji serii L. Emisja była skierowana do akcjonariuszy Orphée SA i zakładała wymianę nowo wyemitowanych akcji PZ CORMAY S.A. na akcje Orphée SA. Zgodnie z warunkami emisji jedna akcja Orphée SA stanowiła wkład niepieniężny na pokrycie 0,80 akcji serii L PZ CORMAY S.A.

Przyjmowanie zapisów na akcje serii L rozpoczęto w dniu 8 sierpnia 2017 roku, a zakończono 19 września 2017 roku. W wyniku zapisów subskrybowanych zostało 13 481 054 akcji serii L, w wyniku czego PZ CORMAY S.A. nabyła 16 851 352 zdematerializowanych akcji Orphée SA. Przed ww. zmianą udziału, PZ CORMAY S.A. posiadała bezpośrednio 13 879 956 akcji Orphée SA. Po ww. zmianie udziału, PZ CORMAY S.A. posiada bezpośrednio 30 731 308 akcji Orphée SA stanowiących bezpośrednio 79,60% oraz pośrednio 88,44% udziałów w kapitale zakładowym Orphée SA.

W dniu 3 października 2017 roku PZ CORMAY S.A. złożyła wniosek do sądu o zarejestrowanie podwyższenia kapitału w Krajowym Rejestrze Sądowym. W dniu 14 listopada 2017 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Spółki. Po rejestracji nowych

akcji serii L PZ CORMAY S.A. przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, akcje te zostały zapisane na rachunkach papierów wartościowych subskrybentów emisji, byłych akcjonariuszy Orphée SA.

Spółka traktuje nabyte akcje Orphée SA jako aktywa dostępne do sprzedaży i wycenia w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

23. DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE – INWESTYCJE W JEDNOSTKI ZALEŻNE

W pozycji tej ujmowane są posiadane przez Spółkę akcje jednostki zależnej Orphée SA. Spółka ujmuje akcje Orphée SA zgodnie z MSSF 9 i wycenia je w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Ponieważ akcje Orphée SA są notowane na aktywnym rynku – Alternatywnym Systemie Obrotu NewConnect, wartość godziwa jest ustalana w oparciu o ceny rynkowe (poziom 1 hierarchii wyceny, o której mowa w MSSF 13).

Zmiana stanu inwestycji w jednostki zależne w ciągu roku 2018 i 2017 przedstawiała się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Na dzień 1 stycznia	42 106	22 212
Nabycie akcji Orphée SA	-	25 277
Przeszacowanie akcji Orphée SA do wartości rynkowej odniesione na inne całkowite dochody	(5 224)	(5 383)
Na dzień 31 grudnia	36 882	42 106

24. ZAPASY

Struktura rzeczowa zapasów na 31 grudnia 2018 roku oraz na 31 grudnia 2017 roku przedstawiała się następująco:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Materiały	2 219	2 103
Produkcja w toku	255	237
Produkty gotowe	2 102	2 320
Towary	5 346	4 208
Zapasy ogółem	9 922	8 868

Zmiany odpisu aktualizującego wartość zapasów były następujące:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Odpis aktualizujący wartość zapasów		
Na dzień 1 stycznia	906	1 116
Zwiększenie	104	-
Rozwiązanie	-	210
Na dzień 31 grudnia	1 010	906

25. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Struktura należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności na 31 grudnia 2018 roku oraz na 31 grudnia 2017 roku przedstawiała się następująco:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Należności od jednostek powiązanych	4 559	3 118
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek niepowiązanych	4 594	6 118
Należności budżetowe	1 707	1 448
Pozostałe należności od jednostek niepowiązanych	131	57
Należności ogółem (netto)	10 991	10 741
Odpis aktualizujący należności	2 891	2 166
Należności brutto	13 882	12 907

Tabela poniżej przedstawia terminy wymagalności należności na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017:

	Razem należności brutto	Należności terminowe brutto	Należności przeterminowane brutto	Odpisy	Razem należności netto	Należności terminowe netto	Należności przeterminowane netto
31 grudnia 2018	13 882	6 903	6 979	2 891	10 991	6 846	4 145
31 grudnia 2017	12 907	7 145	5 762	2 166	10 741	7 145	3 596

Spółka stosuje podział należności biorąc pod uwagę stopień ich wymagalności na należności terminowe i przeterminowane:

- należności terminowe to takie, których termin płatności określony na fakturze bądź wynikający z umowy jeszcze nie minął,
- należności przeterminowane to takie, których termin wymagalności już minął.

Okres przeterminowania wierzytelności to czas, jaki upłynął od wyznaczonego terminu zapłaty.

Analizę wiekową należności, które są przeterminowane na dzień sprawozdawczy przedstawiono poniżej:

	< 30 dni	30-90 dni	90-180 dni	180-360 dni	> 360 dni	Razem przeterminowane należności brutto
31 grudnia 2018	1 870	2 032	287	331	2 459	6 979
31 grudnia 2017	1 220	1 267	435	589	2 251	5 762

Zmiany odpisu aktualizującego należności w trakcie roku 2018 i 2017 były następujące:

Odpis aktualizujący wartość należności	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Na dzień 1 stycznia przed korektą	2 166	1 974
Korekta z tytułu wdrożenia MSSF 9	881	-
Na dzień 1 stycznia po korekcie	3 047	1 974
Zwiększenie	43	586
Wykorzystanie	199	52
Rozwiązanie	-	342
Na dzień 31 grudnia	2 891	2 166

Na dzień bilansowy Spółka nie posiadała składników aktywów finansowych, w przypadku których indywidualnie wykazano utratę wartości na dzień sprawozdawczy.

26. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE CZYNNE

Czynne rozliczenia międzyokresowe przychodów i kosztów na dzień 31 grudnia 2018 i na dzień 31 grudnia 2017 przedstawiały się następująco:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Zapłacone składki ubezpieczeniowe w części dotyczącej przyszłych okresów	278	317
Memoriał przychodowy z tytułu niewpłaconej jeszcze dotacji dotyczącej kosztów roku bieżącego	76	103
Pozostałe	9	-
	363	420

27. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	31 grudnia 2018	30 grudnia 2017
Środki pieniężne w banku, w tym:	714	963
Rachunki bieżące	14	208
Rachunki dotacji UE	700	755
Środki pieniężne w kasie	2	5
Inne środki pieniężne	50	19

Środki pieniężne, razem	766	987
--------------------------------	------------	------------

Kwoty kredytów w rachunku bieżącym zostały zaprezentowane w nocie 30.1 „Zaciągnięte oprocentowane kredyty i pożyczki”.

28. DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH

Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Należności		
Bilansowa zmiana stanu należności		
Aktywa trwałe - Należności długoterminowe	(2)	5
Aktywa obrotowe - Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	(250)	(1 707)
Łącznie	(252)	(1 702)
Różnice:		
Korekta bilansu otwarcia z tytułu wdrożenia MSSF 9	(881)	-
Korekta deklaracji CIT za poprzednie lata - należności z tytułu podatku do zwrotu	506	507
Zwrot podatku dochodowego otrzymany w roku obrotowym	(501)	(763)
Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	(1 128)	(1 958)

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zobowiązania		
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	1 231	(2 286)
Różnice:		
Zwrot zaliczki na nabycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa do Orphée SA	-	1 670
Zmiana stanu zobowiązań dotycząca wydatków inwestycyjnych, na prace badawcze i rozwojowe	(1 953)	-
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tytułu leasingów ujętych w pozycji zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	49	(238)
Inne	(2)	-
Zmiana stanu w rachunku przepływów pieniężnych	(675)	(854)

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zapasy		
Bilansowa zmiana stanu zapasów	(1 054)	4 481
Różnica:		
Transfer analizatorów z zapasów na środki trwałe w wyniku przeznaczenia ich do dzierżawy	(1 274)	(1 422)
Transfer analizatorów będących do tej pory przeznaczonych do dzierżawy ze środków trwałych na zapasy w związku z ich sprzedażą	486	437
Zmiana stanu zapasów w rachunku przepływów pieniężnych	(1 842)	3 496

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Rozliczenia międzyokresowe		
Bilansowa zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		
Aktywa obrotowe - Rozliczenia międzyokresowe	57	182
Zobowiązania długoterminowe - Przychody przyszłych okresów - otrzymane dotacje	(2 446)	4 169
Zobowiązania krótkoterminowe - Przychody przyszłych okresów - otrzymane dotacje	(21)	-
Łącznie	(2 410)	4 351
Różnice:		
Dotacje otrzymane prezentowane w przepływach z działalności inwestycyjnej	(1 821)	(4 206)
Zwrot zaliczki na dotację	315	-
Przeniesienie kosztów nowej emisji akcji PZ CORMAY S.A. na kapitał zapasowy	-	(504)
Zmiana stanu w rachunku przepływów pieniężnych	(3 916)	(359)

29. KAPITAŁ WŁASNY

29.1 Kapitał podstawowy

Na dzień 31 grudnia 2018 roku kapitał akcyjny (podstawowy) PZ CORMAY S.A. wyniósł 84 205 tys. PLN i był podzielony na 84 205 008 akcji o wartości nominalnej 1 złoty każda (wszystkie akcje zostały w pełni opłacone).

Szczegółowe zmiany w kapitale własnym Spółki przedstawia zestawienie zmian w kapitale własnym Spółki PZ CORMAY S.A., stanowiące integralny element niniejszego sprawozdania finansowego.

Poniżej przedstawiono strukturę kapitału własnego na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Struktura kapitału podstawowego	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
1. Wysokość kapitału podstawowego	84 205	77 205
2. Ilość udziałów/akcji tworzących kapitał, w tym:	84 205	77 205
- akcje zwykłe - nominal 1 złoty	84 205	77 205
- akcje uprzywilejowane	-	-
3. Struktura emisyjna, w tym:	84 205	77 205
Nr Serii A na okaziciela, brak uprzywilejowania	6 882	6 882
Nr Serii B na okaziciela, brak uprzywilejowania	2 500	2 500
Nr serii C na okaziciela, brak uprzywilejowania	495	495
Nr serii D na okaziciela, brak uprzywilejowania	1 985	1 985
Nr serii E na okaziciela, brak uprzywilejowania	10 000	10 000
Nr serii F na okaziciela, brak uprzywilejowania	3 000	3 000
Nr serii G na okaziciela, brak uprzywilejowania	4 000	4 000
Nr serii H na okaziciela, brak uprzywilejowania	1 500	1 500
Nr serii I na okaziciela, brak uprzywilejowania	200	200
Nr serii J na okaziciela, brak uprzywilejowania	1 300	1 300
Nr serii K na okaziciela, brak uprzywilejowania	31 862	31 862
Nr serii L na okaziciela, brak uprzywilejowania	13 481	13 481
Nr serii M na okaziciela, brak uprzywilejowania	7 000	-

Emisja akcji serii M w roku 2018

W dniu 7 sierpnia 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PZ CORMAY S.A. wyraziło zgodę na podwyższenie kapitału akcyjnego Spółki o kwotę nie mniejszą niż 1,00 PLN i nie większą niż 7 000 000,00 PLN w drodze emisji akcji serii M w liczbie nie mniejszej niż 1 i nie większej niż 7 000 000 sztuk w ramach emisji prywatnej skierowanej do wybranych przez Zarząd, zgodnie z dodatkowymi warunkami określonymi w uchwale, oznaczonych inwestorów, w liczbie nie większej niż 149 inwestorów.

Cena emisyjna nowych akcji została ustalona przez Zarząd w dniu 22 sierpnia 2018 roku na 1,00 PLN za jedną akcję.

Zapisy na akcje serii M rozpoczęły się 4 października a zakończyły 11 października 2018 roku. W ramach subskrypcji złożono zapisy na maksymalną liczbę akcji przewidzianą uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, tj. 7 000 000 sztuk akcji po cenie emisyjnej 1,00 PLN za jedną akcję. Wartość przeprowadzonej subskrypcji wyniosła 7 000 000,00 PLN. Łączne koszty emisji wyniosły 84 tys. PLN.

W dniu 31 października 2018 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego spółki PZ CORMAY S.A. w drodze emisji 7 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii M o wartości nominalnej 1,00 PLN każda. Wysokość kapitału zakładowego Spółki po rejestracji wynosi 84 205 008,00 PLN.

Emisja akcji serii L w roku 2017

Jak opisano w nocie 22 „Połączenia jednostek gospodarczych, nabycia aktywów o znaczącej wartości i nabycia udziałów” w roku 2017 PZ CORMAY S.A. dokonała emisji własnych akcji serii L. Emisja była skierowana do akcjonariuszy Orphée SA i zakładała wymianę nowo wyemitowanych akcji PZ CORMAY S.A. na akcje Orphée SA. Poniżej podsumowano kolejne etapy tej emisji.

W dniu 8 września 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PZ CORMAY S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki z kwoty 63 723 954 złotych, o kwotę nie mniejszą niż 1 złoty i nie większą niż

16 695 541 złotych, do kwoty nie mniejszej niż 63 723 955 złotych i nie większej niż 80 419 495 złotych, w drodze emisji nowych akcji zwykłych na okaziciela serii L w liczbie nie mniejszej niż 1 i nie większej niż 16 695 541 sztuk, o wartości nominalnej 1,00 zł każda akcja, o numerach od 1 (jeden) do nie więcej niż 16 695 541.

W dniu 20 lipca 2017 roku Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła Prospekt Emisyjny Spółki PZ CORMAY S.A. Prospekt Emisyjny został sporządzony w związku z ofertą publiczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej 16 695 541 akcji PZ CORMAY S.A., zwykłych, na okaziciela, serii L o wartości nominalnej 1,00 PLN każda, kierowaną do akcjonariuszy spółki Orphée SA. Emisja zakładała wymianę akcji Orphée SA na akcje nowej emisji spółki PZ CORMAY S.A. Zgodnie z warunkami emisji jedna akcja Orphée SA stanowiła wkład niepieniężny na pokrycie 0,80 akcji serii L PZ CORMAY S.A.

Przyjmowanie zapisów na akcje serii L rozpoczęto w dniu 8 sierpnia 2017 roku, a zakończono 19 września 2017 roku. W wyniku zapisów subskrybowanych zostało 13 481 054 akcji serii L, w wyniku czego PZ CORMAY S.A. nabyła 16 851 352 zdematerializowanych akcji Orphée SA. Przed ww. zmianą udziału, PZ CORMAY S.A. posiadała bezpośrednio 13 879 956 akcji Orphée SA. Po ww. zmianie udziału, PZ CORMAY S.A. posiada bezpośrednio 30 731 308 akcji Orphée SA stanowiących 79,60% w kapitale zakładowym Orphée SA.

W dniu 3 października 2017 roku PZ CORMAY S.A. złożyła wniosek do sądu o zarejestrowanie podwyższenia kapitału w Krajowym Rejestrze Sądowym. W dniu 14 listopada 2017 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Spółki. Po rejestracji nowych akcji serii L PZ CORMAY S.A. przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, akcje te zostały zapisane na rachunkach papierów wartościowych subskrybentów emisji, byłych akcjonariuszy Orphée SA.

Wyrażenie zgody na warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego w drodze emisji akcji serii N w ramach programu motywacyjnego dla członków Zarządu Spółki oraz kluczowych pracowników

W PZ CORMAY S.A. został wprowadzony w 2018 roku program motywacyjny skierowany do członków Zarządu Spółki oraz kluczowych pracowników, w ramach którego przyznawane mają być warranty subskrypcyjne Spółki, uprawniające do objęcia akcji Spółki. Zgodnie z uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 27 czerwca 2018 roku w ramach programu Spółka wyemituje nieodpłatnie nie więcej niż 3 860 250 warrantów subskrypcyjnych serii A inkorporujących prawa do objęcia nie więcej niż 3 860 250 akcji nowej serii N.

W dniu 7 sierpnia 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki PZ CORMAY S.A. zatwierdziło emisję warrantów subskrypcyjnych serii A oraz warunkowe podwyższenie kapitału w drodze emisji akcji nowej serii N.

Z uwagi na niespełnienie warunków jakościowych, za rok 2018 nie zostały przyznane warranty i w związku z tym w sprawozdaniu finansowym nie został rozpoznany koszt z tytułu programu motywacyjnego ani nie zostało rozpoznane zwiększenie kapitałów własnych.

Szczegółowy opis programu przedstawiono w nocie 36.3 „Program motywacyjny dla członków Zarządu i wyższej kadry kierowniczej”.

29.1.1 Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich emisji mają prawo do dywidendy od początku roku, w którym nastąpiła emisja. Żadne akcje nie są uprzywilejowane i posiadają prawo do głosu w stosunku 1 szt. akcji – 1 głos na walnym zgromadzeniu.

29.2 Akcjonariusze o znaczącym udziale

Wykaz znaczących akcjonariuszy (posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu) znajduje się w tabelach poniżej.

Stan na 31 grudnia 2018 i na dzień zatwierdzenia sprawozdania

Wyszczególnienie	Ilość akcji	% kapitału	Ilość głosów	% głosów
TOTAL FIZ (wraz z podmiotami powiązanymi)	19 432 262	23,08%	19 432 262	23,08%
Pozostali	64 772 746	76,92%	64 772 746	76,92%
Razem	84 205 008	100,00%	84 205 008	100,00%

Stan na 31 grudnia 2017

Wyszczególnienie	Ilość akcji	kapitału	Ilość głosów	% głosów
TOTAL FIZ	13 744 014	17,80%	13 744 014	17,80%
Nationale-Nederlanden OFE	4 948 224	6,41%	4 948 224	6,41%
Pozostali	58 512 770	75,79%	58 512 770	75,79%
Razem	77 205 008	100,00%	77 205 008	100,00%

Zestawienie struktury akcjonariatu opiera się o informacje posiadane przez Zarząd na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu.

29.2.1 Akcje posiadane przez osoby zasiadające w organach Spółki

Poniższa tabela przedstawia liczbę akcji Spółki posiadaną przez osoby zasiadające w jej Zarządzie i Radzie Nadzorczej:

Akcjonariusz	Funkcja	Ilość akcji na dzień zatwierdzenia sprawozdania 11 kwietnia 2019	Ilość akcji na 31 grudnia 2018	Ilość akcji na 31 grudnia 2017
Janusz Płocica	Prezes Zarządu	2 235 578	2 235 578	985 578
Wojciech Suchowski	Wiceprezes Zarządu	100 000	100 000	-
Konrad Łapiński	Przewodniczący Rady Nadzorczej	867 357	867 357	867 357
Tadeusz Wesolowski*	Członek Rady Nadzorczej	3 327 965	3 327 965	3 227 965
Tomasz Markowski**	Członek Rady Nadzorczej	28 480	28 480	28 480

*wraz z podmiotem powiązany

** wraz z osobą blisko związaną

29.3 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty; pokrycie straty

W dniu 27 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PZ CORMAY S.A. postanowiło stratę netto Spółki za rok obrotowy 2017 w wysokości 1 786 tys. PLN pokryć w całości z kapitału zapasowego Spółki.

30. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI ORAZ PAPIERY DŁUŻNE

30.1 Zaciągnięte oprocentowane kredyty i pożyczki

Kredytodawca/pożyczkodawca	Saldo kredytu/pożyczki na 31 grudnia 2018 w tys. PLN			Saldo kredytu/pożyczki na 31 grudnia 2017 w tys. PLN			Zmiana stanu
	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Razem	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Razem	
Santander Bank Polska S.A.	1 743	-	1 743	1 386	-	1 386	357
Razem	1 743	-	1 743	1 386	-	1 386	357

Na 31 grudnia 2018 PZ CORMAY S.A. posiadała kredyt w rachunku bieżącym. Zgodnie z aneksem z dnia 27 czerwca 2018 roku do umowy o kredyt w rachunku bieżącym i walutowym nr KWWA0024/13 z Bankiem Zachodnim WBK S.A. (obecnie Santander Bank Polska S.A.) z dnia 5 czerwca 2013 roku, limit kredytu w rachunku bieżącym wynosi 3 000 tys. PLN, zaś termin wymagalności określono na dzień 30 czerwca 2019 roku.

Jako zabezpieczenie wierzycelności banku dla kredytu obrotowego zaciągniętego przez PZ CORMAY S.A. (kwota zabezpieczonego kredytu wynosi na dzień 31 grudnia 2018 roku 3 000 tys. PLN) ustanowiono:

- hipotekę umowną do kwoty najwyższej 7 500 tys. PLN ustanowioną na rzecz Banku na nieruchomości wpisanej w księdze wieczystej nr LU11/00093818/3,
- hipotekę umowną do kwoty najwyższej 7 500 tys. PLN ustanowioną na rzecz Banku na nieruchomości wpisanej w księdze wieczystej nr LU1S/0009632/9,
- przelew wierzycelności z umów ubezpieczenia nieruchomości,
- przelew wierzycelności (cesja globalna niepotwierdzona) od kontrahentów Spółki,
- zastaw rejestrowy i finansowy na rachunkach bankowych Spółki
- zastaw rejestrowy do kwoty 6 800 tys. PLN ustanowiony na zapasach magazynowych Spółki.

Zgodnie z aneksem z dnia 6 listopada 2018 roku do powyższej umowy kredytowej Spółka otrzymała możliwość równoczesnego wykorzystania Kredytu w kilku walutach z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej, z zastrzeżeniem, iż Spółka może wykorzystywać kredyt w EUR maksymalnie do kwoty 500 tys. EUR. Pozostałe warunki ww. umowy nie uległy istotnym zmianom.

W dniu 29 marca 2019 roku Spółka podpisała kolejny aneks z Santander Bank Polska S.A. do powyższej umowy kredytowej. Aneks zmienia sposób zabezpieczenia wierzycelności Banku ustanawiając na rzecz Banku hipotekę umowną do kwoty najwyższej 7 500 tys. PLN na nieruchomości wpisanej w księdze wieczystej nr LU11/00019024/8 i LU11/00246899/2, oraz wykreślając hipotekę umowną do kwoty najwyższej 7 500 tys. PLN ustanowioną na rzecz Banku na nieruchomości wpisanej w księdze wieczystej nr LU1S/0009632/9.

30.2 Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Pozycja nie występuje w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

30.3 Nabyte dłużne papiery wartościowe

Pozycja nie występuje w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

30.4 Udzielone pożyczki

Pozycja nie występuje w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

31. REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Zmiany wartości bilansowej rezerw na świadczenia pracownicze w roku 2018 oraz w roku 2017 przedstawiały się następująco:

	Niewykorzystane urlopy	Rezerwa na odpawy emerytalne, rentowne i pośmiertne	Suma
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	635	128	763
Zwiększenie	(99)	24	(75)
Rozwiązanie	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	536	152	688
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2018 roku	536	39	575
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2018 roku	-	113	113
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	460	117	577
Zwiększenie	175	11	186
Rozwiązanie	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	635	128	763
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2017 roku	635	22	657
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2017 roku	-	106	106

32. REZERWY POZOSTAŁE

Zmiany wartości bilansowej pozostałych rezerw w roku 2018 oraz w roku 2017 przedstawiały się następująco:

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na potencjalny zwrot dotacji "Umowa Wdrożenie do produkcji analizatorów"	Inne rezerwy	Suma
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	57	-	752	809
Zwiększenie (ujęte w koszty okresu)	9	332	324	665
Zwiększenie (reklasyfikacja z innych pozycji bilansu)	-	3 181	-	3 181
Wykorzystanie	-	-	140	140
Rozwiązanie	-	-	559	559
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	66	3 513	377	3 956
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2018 roku	66	3 513	377	3 956
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2018 roku	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	63	-	1 142	1 205
Zwiększenie	10	-	269	279
Wykorzystanie	16	-	324	340
Rozwiązanie	-	-	335	335
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	57	-	752	809
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2017 roku	57	-	752	809
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2017 roku	-	-	-	-

Rezerwa na potencjalny zwrot dotacji "Umowa Wdrożenie do produkcji analizatorów"

W dniu 7 października 2016 roku Spółka zawarła z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości umowę o dofinansowanie projektu "Pierwsze wdrożenie do produkcji analizatorów diagnostycznych (hematologicznych i biochemicznych) nowej generacji z dedykowaną linią odczynników" objętego wsparciem finansowym w ramach Poddziałania 3.2.1 Badania Na Rynek Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020. Z powodu braku możliwości przedłużenia terminu realizacji projektu wynikającego z umowy o dofinansowanie, tj. do 15 kwietnia 2019 roku i zidentyfikowania ryzyka braku możliwości wybudowania Zakładu produkcyjnego i wdrożenia analizatora BlueBox do oferty w terminie, w celu minimalizacji ryzyka niezrealizowania wskaźników rezultatu i celów projektu w terminie Spółka w dniu 16 maja 2018 roku złożyła wniosek do PARP o ograniczenie zakresu projektu.

Z uwagi na brak podjęcia przez PARP decyzji w sprawie wniosku Spółki oraz bliski termin realizacji projektu, tj. 15 kwietnia 2019 roku, Zarząd Spółki dokonał rewizji oceny ryzyka zwrotu dotacji na prawdopodobne.

Ze względu na powyższe, Spółka dokonała reklasyfikacji kwoty przyznanej dotacji (3 181 tys. PLN) z pozycji zobowiązań długoterminowych „Przychody przyszłych okresów - otrzymane dotacje” na pozycję zobowiązań krótkoterminowych „Rezerwy pozostałe”, jako prawdopodobną kwotę podlegającą zwrotowi. Dodatkowo wartość rezerw została zwiększona o kwotę odsetek, które PZ CORMAY S.A. musiałaby zapłacić w przypadku zwrotu dotacji, obliczone za okres od momentu przyznania dotacji do dnia 31 grudnia 2018 roku.

Inne rezerwy

W pozycji inne rezerwy PZ CORMAY S.A. wykazuje rezerwy na przyszłe zobowiązania wynikające ze zdarzeń mających miejsce w roku 2018 lub latach wcześniejszych. Największe pozycje składające się na saldo tej pozycji na 31 grudnia 2018 roku to: rezerwa na premie i prowizje sprzedażowe dla pracowników – 196 tys. PLN. Największe pozycje składające się na saldo tej rezerwy na 31 grudnia 2017 roku to: rezerwa z inwentaryzacji sald związana z korektami sprawozdania finansowego za rok 2014 – 532 tys. PLN oraz rezerwa na premie i prowizje sprzedażowe dla pracowników – 116 tys. PLN.

Rezerwa na naprawy gwarancyjne oraz zwroty

Rezerwa na naprawy gwarancyjne nie jest tworzona z uwagi na fakt, że aparaty oferowane przez Spółkę na eksport są sprzedawane do dystrybutorów na danym rynku. Dystrybutorzy to firmy, które mają zaplecze marketingowo-serwisowe zdolne do obsługi końcowych użytkowników aparatów na danym rynku. Do tej obsługi należy również gwarancyjna obsługa serwisowa. W związku z tym, Spółka nie ponosi ciężaru obsługi serwisowej i gwarancyjnej. Nie odnotowuje z tego tytułu również istotnych kosztów.

33. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (KRÓTKOTERMINOWE)

Struktura zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań na 31 grudnia 2018 roku oraz na 31 grudnia 2017 roku przedstawiała się następująco:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek niepowiązanych	7 624	6 652
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	1 716	1 451
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	810	860
Zobowiązania z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń i innych świadczeń	870	887
Pozostałe zobowiązania	741	680
Razem	11 761	10 530

34. PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW Z TYTUŁU OTRZYMANYCH DOTACJI

Wartość rozliczeń międzyokresowych przychodów z tytułu dotacji na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawia się następująco:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Przychody przyszłych okresów - otrzymane dotacje, część długoterminowa	11 208	13 654
Przychody przyszłych okresów - otrzymane dotacje, część bieżąca	16	37
Razem	11 224	13 691

Na rozliczenia te składają się następujące dotacje:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Umowa Equisse	572	572
Umowa BlueBox	1 749	1 749
Umowa Hermes Senior	6 746	6 746
Umowa Wdrożenie do produkcji analizatorów	-	3 064
Umowa Demonstrator	1 556	630
Umowa Centrum Badań i Rozwoju	458	756
Pozostałe dotacje	143	174
Razem	11 224	13 691

Na 31 grudnia 2018 rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu dotacji do prac rozwojowych dotyczyły realizacji projektów:

1. „Innowacyjny system biochemiczny - analizator z linią odczynnikową - respektujący potrzeby klientów” objętego wsparciem na podstawie umowy z 23 października 2009 roku wsparciem finansowym w ramach Działania 1.4 POIG numer UDA-POIG.01.04.00-06-011/09-00 („Umowa Equisse”),
2. „Opracowanie innowacyjnego analizatora biochemicznego POC oraz dedykowanych odczynników” objętego wsparciem na podstawie umowy z 5 października 2011 roku wsparciem finansowym w ramach Działania 1.4 POIG numer UDA-POIG.01.04.00-06-004/11-00 („Umowa BlueBox”),
3. „Opracowanie innowacyjnego analizatora hematologicznego klasy 5-diff oraz dedykowanych odczynników” objętego wsparciem na podstawie umowy z 13 czerwca 2011 roku wsparciem finansowym w ramach Działania 1.4 POIG numer UDA-POIG.01.04.00-06-004/10-00 („Umowa Hermes Senior”),
4. "Pierwsze wdrożenie do produkcji analizatorów diagnostycznych (hematologicznych i biochemicznych) nowej generacji z dedykowaną linią odczynników" objętego wsparciem na podstawie umowy z 7 października 2016 roku w ramach Poddziałania 3.2.1 POIR numer POIR.03.02.01-06-0004/15-00 („Umowa Wdrożenie do produkcji analizatorów”),
5. "Prace rozwojowe nad demonstratorami innowacyjnych technologii nowej generacji analizatorów diagnostycznych wraz z dedykowanymi liniami odczynników" objętego wsparciem na podstawie umowy z 29 lipca 2016 roku w ramach Poddziałania 1.1.2 POIR numer POIR.01.01.02-00-0109/16-00 („Umowa Demonstrator”),
6. "Stworzenie CBR PZ CORMAY S.A." objętego wsparciem na podstawie umowy z 15 grudnia 2017 roku w ramach Poddziałania 2.1 POIR numer POIR.02.01.00-00-0139/17-00 („Umowa Centrum Badań i Rozwoju”).

Umowy Equisse, BlueBox, Hermes Senior

W latach 2009 - 2015 Spółka realizowała projekty badawczo-rozwojowe, które były współfinansowane ze środków Unii Europejskiej. Zgodnie z zawartymi umowami Spółka była zobowiązana do wdrożenia wyników badań w okresie trwałości projektów oraz osiągnięcia wskaźników rezultatu.

Umowa Equisse - Spółka utrzymała trwałość projektu przez okres 3 lat w zakresie jaki obowiązywał w umowie o dofinansowanie od zakończenia realizacji projektu do dnia 30 października 2018 roku. W tym czasie Spółka osiągnęła wymagane wskaźniki rezultatu, m.in. poprzez sprzedaż pierwszych analizatorów Equisse wraz z linią dedykowanych odczynników na terenie krajów Unii Europejskiej. Spółka złożyła do PARP sprawozdanie z wdrożenia wyników badań tego projektu i w dniu 16 listopada 2018 roku otrzymała akceptację tego sprawozdania. Do dnia 16 listopada 2019 roku, czyli w okresie roku od zatwierdzenia przez PARP sprawozdania z wdrożenia, Spółka ma obowiązek złożyć „Informację o efektach społecznych i gospodarczych prac wdrożeniowych”. Nieosiągnięcie zaplanowanego, w zaakceptowanym sprawozdaniu z wdrożenia, poziomu sprzedaży analizatorów Equisse wraz z linią dedykowanych odczynników może oznaczać konieczność zwrotu części otrzymanego przez Spółkę dofinansowania. Otrzymane w ramach danego projektu dofinansowanie to 2 286 tys. PLN (z tego w przychodach przyszłych okresów 572 tys. PLN). Odsetki obliczone od całej kwoty dofinansowania wg stanu na 31 grudnia 2018 roku, które Spółka musiałaby zapłacić w przypadku zwrotu całości otrzymanego dofinansowania to 1 829 tys. PLN.

Umowa BlueBox - W dniu 30 listopada 2017 roku Spółka zwróciła się z wnioskiem do Regionalnej Instytucji Finansującej ("RIF") o wprowadzenie zmian w zakresie zmiany terminu osiągnięcia wskaźników rezultatu związanych z wdrożeniem i sprzedażą produktu do końca trwania umowy o dofinansowanie. Wniosek został rozpatrzony negatywnie. Spółka została poinformowana o obowiązku dalszego realizowania umowy o dofinansowanie (pomimo niepodpisania aneksu w ww. zakresie) zgodnie z jej postanowieniami, w tym osiągnięcia zaplanowanych wskaźników rezultatu do końca trwania tej umowy, czyli do 31 grudnia 2018 roku. W dniu 9 marca 2018 roku Spółka odwołała się do zapisów umowy o dofinansowanie przewidujących

brak obowiązku wdrożenia wyników badań przemysłowych lub prac rozwojowych, argumentując, że projekt powinien zostać uznany za zakończony. Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania, PARP nie wydała decyzji w przedmiotowej sprawie. Istnieje ryzyko konieczności zwrotu całości lub części otrzymanego przez Spółkę dofinansowania. Otrzymane w ramach danego projektu dofinansowanie to 5 897 tys. PLN (z tego w przychodach przyszłych okresów 1 749 tys. PLN). Odsetki obliczone od całej kwoty dofinansowania wg stanu na 31 grudnia 2018 roku, które Spółka musiałaby zapłacić w przypadku zwrotu całości otrzymanego dofinansowania to 3 082 tys. PLN.

Umowa Hermes Senior – Spółka w przedłużonym terminie do 31 grudnia 2018 roku osiągnęła wymagane wskaźniki rezultatu, m.in. poprzez rejestrację analizatora Hermes senior wraz z linią dedykowanych odczynników w Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych oraz sprzedaż pierwszego analizatora Hermes wraz z linią dedykowanych odczynników na terenie Unii Europejskiej. Spółka złożyła do PARP sprawozdanie z wdrożenia wyników badań tego projektu i w dniu 15 marca 2019 roku otrzymała akceptację tego sprawozdania. Do dnia 15 marca 2020 roku, czyli w okresie roku od zatwierdzenia przez PARP sprawozdania z wdrożenia, Spółka ma obowiązek złożyć „Informację o efektach społecznych i gospodarczych prac wdrożeniowych”. Nie osiągnięcie zaplanowanego w zaakceptowanym sprawozdaniu z wdrożenia poziomu sprzedaży analizatorów Hermes wraz z linią dedykowanych odczynników może oznaczać konieczność zwrotu części otrzymanego przez Spółkę dofinansowania. Otrzymane w ramach danego projektu dofinansowanie to 6 746 tys. PLN (w całości w przychodach przyszłych okresów).). Odsetki obliczone od całej kwoty dofinansowania wg stanu na 31 grudnia 2018 roku, które Spółka musiałaby zapłacić w przypadku zwrotu całości otrzymanego dofinansowania to 3 947 tys. PLN.

Umowa Wdrożenie do produkcji analizatorów

W dniu 7 października 2016 roku Spółka zawarła z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości umowę o dofinansowanie projektu "Pierwsze wdrożenie do produkcji analizatorów diagnostycznych (hematologicznych i biochemicznych) nowej generacji z dedykowaną linią odczynników" objętego wsparciem finansowym w ramach Poddziałania 3.2.1 Badania Na Rynek Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020. Z powodu braku możliwości przedłużenia terminu realizacji projektu wynikającego z umowy o dofinansowanie, tj. do 15 kwietnia 2019 roku i zidentyfikowania ryzyka braku możliwości wybudowania Zakładu produkcyjnego i wdrożenia analizatora BlueBox do oferty w terminie, w celu minimalizacji ryzyka niezrealizowania wskaźników rezultatu i celów projektu w terminie Spółka w dniu 16 maja 2018 roku złożyła wniosek do PARP o ograniczenie zakresu projektu. Spółka zawnioskowała o zmianę warunku budowy Zakładu Produkcyjnego na zwiększenie mocy produkcyjnych w istniejącym Zakładzie Produkcyjnym dla dedykowanych odczynników do nowych analizatorów oraz o adaptację pomieszczeń pod strojenie tych analizatorów. Zawnioskowała też o usunięcie z tego projektu wdrożenia analizatora BlueBox. Spółka będzie nadal realizować wdrożenie do oferty analizatora BlueBox z własnych środków. Zawnioskowała też o zwiększenie kwoty know-how na obniżenie kosztów wytwarzania analizatora Equisse do poziomu obecnych cen konkurencji na rynku IVD.

Z uwagi na brak podjęcia przez PARP decyzji w sprawie wniosku Spółki oraz bliski termin realizacji projektu, tj. 15 kwietnia 2019 roku, Zarząd Spółki dokonał rewizji ryzyka zwrotu dotacji na prawdopodobne.

Ze względu na powyższe Spółka dokonała reklasyfikacji kwoty przyznanej dotacji (3 181 tys. PLN) z pozycji zobowiązań długoterminowych „Przychody przyszłych okresów - otrzymane dotacje” na pozycję zobowiązań krótkoterminowych „Rezerwy pozostałe”, jako prawdopodobną kwotę podlegającą zwrotowi. Dodatkowo wartość rezerw została zwiększona o kwotę odsetek, które PZ CORMAY S.A. musiałby zapłacić, w przypadku zwrotu dotacji, obliczone za okres od momentu przyznania dotacji do dnia 31 grudnia 2018 roku.

Umowa Demonstrator

W dniu 29 lipca 2016 roku Spółka zawarła umowę o dofinansowanie z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju. Przedmiotem umowy jest udzielenie Spółce dofinansowania na realizację projektu "Prace rozwojowe nad demonstratorami innowacyjnych technologii nowej generacji analizatorów diagnostycznych wraz z dedykowanymi liniami odczynników" ze środków publicznych w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Działanie 1.1. "Projekty B+R przedsiębiorstw" Poddziałanie 1.1.2 "Prace B+R związane z wytworzeniem instalacji pilotażowej/demonstracyjnej") oraz określenie prawa i obowiązków stron umowy związanych z realizacją projektu w zakresie zarządzania, rozliczania, monitorowania, sprawdzania i kontroli, a także w zakresie informacji i promocji. Całkowity koszt realizacji projektu wynosi 15 024 tys. PLN. Całkowita kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, związanych z realizacją projektu wynosi 15 024 tys. PLN. Całkowita kwota dofinansowania w związku z realizacją projektu przyznana została w wysokości nieprzekraczającej 7 512 tys. PLN, co stanowi 50% kwoty całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem. Wykorzystane dotychczas w ramach tego projektu dofinansowanie to 1 556 tys. PLN. Spółka złożyła wniosek o wydłużenie terminu realizacji tego projektu z 31 grudnia 2019 roku na 31 grudnia 2020 roku. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego brak jest przesłanek mogących świadczyć o ryzyku zwrotu przedmiotowej dotacji.

Umowa Centrum Badań i Rozwoju

Dnia 15 grudnia 2017 roku Spółka zawarła umowę o dofinansowanie z Ministrem Rozwoju i Finansów. Przedmiotem umowy jest udzielenie dofinansowania na realizację projektu „Stworzenie CBR PZ CORMAY S.A.” w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Działanie 2.1 „Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw”). Spółka w dniu 1 marca 2019 roku złożyła wniosek o wydłużenie realizacji tego projektu z 30 czerwca 2019 roku na 30 listopada 2020 roku. Dodatkowo w dniu 22 marca 2019 roku Spółka złożyła wniosek o zmiany w projekcie. Oba wnioski są przedmiotem analizy Ministerstwa Rozwoju i Finansów. Wykorzystane dotychczas w ramach tego projektu dofinansowanie to 458 tys. PLN (w całości w przychodach przyszłych okresów). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego brak jest przesłanek mogących świadczyć o ryzyku zwrotu przedmiotowej dotacji.

Pozostałe dotacje

Łączna pozostała kwota składająca się na przychody przyszłych okresów z tytułu otrzymanych dotacji na 31 grudnia 2018 roku to 143 tys. PLN. Na kwotę tę składa się kilka innych umów dotacyjnych. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego w ocenie Zarządu ryzyko zwrotu tych dotacji nie występuje.

35. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE I AKTYWA WARUNKOWE

35.1 Zobowiązania warunkowe wynikające z kredytu

Na dzień 31 grudnia 2018 na majątku PZ CORMAY S.A. ustanowiono zabezpieczenia zabezpieczające udzielony przez Santander Bank Polska S.A. kredyt obrotowy do kwoty 3 000 tys. PLN. Zabezpieczenia opisano w nocie 30.1 „Zaciągnięte oprocentowane kredyty i pożyczki”.

35.2 Weksle zabezpieczające wywiązanie się ze zobowiązań dotacyjnych

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość umów dotacyjnych zabezpieczona weksłami in blanco dotycząca zakończonych projektów w okresie ich trwałości wynosiła 46 971 tys. PLN, natomiast na dzień 31 grudnia 2017 roku 47 545 tys. PLN.

35.3 Weksle związane z trwającymi umowami leasingowymi

Wartość zobowiązań leasingowych zabezpieczonych weksłami na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 1 538 tys. PLN, natomiast na dzień 31 grudnia 2017 roku 1 642 tys. PLN.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd nie widzi zagrożenia realizacji przedmiotowych weksli.

35.4 Gwarancje bankowe

Santander Bank Polska S.A. (dawniej Bank Zachodni WBK S.A.) na zlecenie PZ CORMAY S.A. wystawił gwarancję zabezpieczającą wywiązanie się przez Spółkę ze zobowiązań wynikających z umowy najmu. Wartość gwarancji to 20 tys. EUR. Gwarancja obowiązywała do 15 stycznia 2019 roku. W dniu 8 marca 2019 roku została wystawiona przez Santander Bank Polska S.A. nowa gwarancja na kwotę 20 tys. EUR zabezpieczająca zobowiązania z tej samej umowy najmu, której okres obowiązywania upływa 25 lutego 2020 roku.

35.5 Przyszłe zobowiązania umowne

Spółka PZ CORMAY S.A. posiada zobowiązania umowne wynikające z zawartych umów o dofinansowanie. Szczegóły dotyczące podpisanych umów zostały opisane w nocie 34 „Przychody przyszłych okresów z tytułu otrzymanych dotacji”.

35.6 Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji

W punkcie tym opisano istotne sprawy sądowe, które nie zostały ujęte jako rezerwy. Sprawy sądowe, na które Spółka utworzyła rezerwy zostały opisane w nocie 32 „Rezerwy pozostałe”.

35.6.1 Sprawy sądowe przeciwko Spółce

Postępowanie z powództwa Tomasza Tuory przeciwko PZ CORMAY S.A. (Sąd Okręgowy w Warszawie, sygn. akt.: XXVI GC 915/14)

Powództwo o ustalenie nieistnienia uchwał / uchylenie lub stwierdzenie nieważności uchwał Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 26 sierpnia 2014 roku w przedmiocie odwołania i powołania członków Rady Nadzorczej (SO w Warszawie, XXVI Wydział Gospodarczy XXVI GC 915/14).

W dniu 21 listopada 2016 roku Sąd Okręgowy w Warszawie ogłosił wyrok oddalający w całości powództwo przeciwko Spółce, objęte pozwem złożonym przez byłego członka Zarządu Spółki, Pana Tomasza Tuorę, w przedmiocie stwierdzenia nieistnienia, alternatywnie stwierdzenia nieważności, alternatywnie uchylenia uchwał Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 26 sierpnia 2014 roku w sprawie odwołania i powołania członków Rady Nadzorczej.

Sąd stwierdził, że pozew nie zasługiwał na uwzględnienie, gdyż nie było podstaw do uznania, że Uchwały NWZA zostały podjęte z naruszeniem przepisów ustawy, bądź też że są sprzeczne z dobrymi obyczajami i godzą w interesy Spółki lub jego akcjonariuszy. W szczególności, w ocenie Sądu, nie są zasadne zarzuty pozwu co do rzekomego podjęcia zaskarżonych Uchwał NWZA głosami akcjonariuszy Spółki, którzy zawarli między sobą rzekome porozumienie co do prowadzenia trwałej polityki wobec Spółki lub zgodnego głosowania na jej walnym zgromadzeniu. W tym stanie rzeczy, przedmiotowy wyrok rozstrzyga jednoznacznie, że Uchwały NWZA zostały prawidłowo podjęte niepodlegającą kwestionowaniu większością głosów, wobec czego doszło ówczesnie do skutecznych zmian w składzie Rady Nadzorczej oraz Zarządu Spółki, a tym samym zachowują ważność wszelkie późniejsze decyzje i czynności tych organów.

W dniu 23 lutego 2017 roku Pan Tomasz Tuora złożył apelację od wyroku. W dniu 25 marca 2019 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowił oddalić apelację oraz zasądzić od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów postępowania. Wyrok jest prawomocny. Pozytywny dla Spółki wyrok Sądu Apelacyjnego daje podstawy do podjęcia dwóch innych opisanych poniżej postępowań: postępowania z powództwa Tomasza Tuory przeciwko PZ CORMAY S.A. (sygn. akt.: XXVI GC 1020/14) oraz postępowania z powództwa QXB Sp. z o.o. przeciwko PZ CORMAY S.A. (sygn. akt.: XXVI GC 410/15).

Postępowanie z powództwa Tomasza Tuory przeciwko PZ CORMAY S.A. (Sąd Okręgowy w Warszawie, sygn. akt.: XXVI GC 1020/14)

Powództwo o ustalenie nieistnienia uchwał / uchylenie lub stwierdzenie nieważności uchwał Rady Nadzorczej z dnia 26 sierpnia 2014 roku w przedmiocie wyboru członków Zarządu (SO w Warszawie, XXVI Wydział Gospodarczy XXVI GC 1020/14).

Postępowanie zostało zawieszono postanowieniem z dnia 2 grudnia 2014 roku do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie XXVI GC 915/14 opisanej powyżej. Z uwagi na prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w sprawie XXVI GC 915/14 z dnia 25 marca 2019 roku, postępowanie w niniejszej sprawie może zostać wznowione.

Postępowanie z powództwa QXB Sp. z o.o. przeciwko PZ CORMAY S.A. (Sąd Okręgowy w Warszawie, sygn. akt.: XXVI GC 410/15)

Powództwo o ustalenie nieistnienia, uchylenie lub stwierdzenie nieważności uchwały nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 2 kwietnia 2015 roku w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki poprzez emisję akcji zwykłych na okaziciela serii K z zachowaniem prawa poboru w stosunku do dotychczasowych akcjonariuszy, oznaczenia dnia prawa poboru oraz zmiany statutu Spółki (SO w Warszawie, XXVI Wydział Gospodarczy XXVI GC 410/15). Postępowanie zostało zawieszono postanowieniem z dnia 12 października 2015 roku do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie XXVI GC 1020/14 opisanej powyżej. Z uwagi na prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w sprawie XXVI GC 915/14 z dnia 25 marca 2019 roku, postępowanie w niniejszej sprawie może zostać wznowione.

35.6.2 Sprawy sądowe z powództwa Spółki

Postępowanie z powództwa PZ CORMAY S.A. przeciwko Tomaszowi Tuorze prowadzone przed Sądem Okręgowym w Warszawie, pod sygnaturą XXVI GC 330/15 (uprzednio: XXVI GNc 181/15)

Postępowanie o zapłatę środków pobranych przez Tomasza Tuorę ze Spółki w latach 2011 — 2012 w łącznej kwocie 2 522 tys. PLN. (SO w Warszawie, XXVI Wydział Gospodarczy XXVI GC 330/15 (uprzednio: XXVI GNc 181/15)). Podstawą żądania pozwu jest zwrotu nienależnego świadczenia w postaci pobranych ze Spółki środków pieniężnych w okresie pełnienia przez Pozwanego funkcji Prezesa Zarządu Spółki. Pozwany w tym czasie m.in. wystawiał dokumenty księgowe opiewające na nienależne i niemające pokrycia w rzeczywistych świadczeniach kwoty i kwoty te otrzymywał od Spółki. Trwa postępowanie dowodowe przed Sądem I instancji. Postanowieniem z dnia 18 października 2017 roku sprawę przekazano do zaopiniowania przez biegłego.

Postępowanie prowadzone obecnie przed Sądem Okręgowym w Warszawie, pod sygnaturą XVIII K 202/16 (wcześniej przed Prokuratorem Rejonowym Warszawa-Żoliborz, prowadzone pod sygnaturą 1 Ds. 666/14, z zawiadomienia PZ CORMAY S.A.)

PZ CORMAY S.A. złożyła zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 296 § 1 w zw. z art. 296 2 w zw. z art. 296 § 3 w zw. z art. 12 k.k. polegającego na tym, że sprawca w okresie pomiędzy 10 września 2010 roku a 14 marca 2014 roku, będąc zobowiązanym do zajmowania się sprawami majątkowymi Spółki, poprzez nadużycie udzielonych mu uprawnień wyrządził Spółce szkodę majątkową w wysokości nie mniejszej niż 1 973 tys. PLN, w ten sposób, że w dniu 10 września 2010 roku zawarł w imieniu Spółki niekorzystne, niezasadne ekonomicznie i niezabezpieczające interesów Spółki porozumienie z TT Management sp. z o.o., zmienione następnie w dniu 15 września 2012 roku, a następnie, w związku z tym porozumieniem, doprowadził do niezasadnego ekonomicznie przekazania przez Spółkę na rzecz spółek Cormay AG z siedzibą w Liechtensteinie oraz Planezza Ltd. z siedzibą w Nikozji (Cypr), a także na rzecz sprawcy, łącznej kwoty 39 470 tys. PLN, co stanowiło w istocie udzielenie wyżej wymienionym podmiotom nieoprocentowanej pożyczki, w wyniku czego Spółka została pozbawiona możliwości korzystania z wyżej wymienionych środków pieniężnych, w tym możliwości pobierania odsetek od przelanych kwot w wysokości łącznej nie mniejszej niż 1 206 tys. PLN, oraz w wyniku czego Spółka zawarła umowy kredytu na łączną kwotę przekraczającą 20 000 tys. PLN i poniosła koszty z tego tytułu w wysokości nie mniejszej niż 766 tys. PLN. W dniu 30 listopada 2015 roku prokurator wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa. Od wyżej wymienionego postanowienia złożono zażalenie w dniu 16 grudnia 2015 roku. W dniu 6 kwietnia 2016 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał postanowienie o uwzględnieniu zażalenia i uchyleniu zaskarżonego postanowienia o umorzeniu śledztwa, w związku z czym śledztwo było kontynuowane. W dniu 29 lipca 2016 roku, prokurator wydał ponownie postanowienie w którym umorzył śledztwo. Postanowieniem z dnia 26 października 2016 roku Sąd Okręgowy w Warszawie pozostawił zażalenie Spółki bez rozpoznania. Postanowienie to zostało zaskarżone zażaleniem. W dniu 8 września 2016 roku, został złożony przez Spółkę prywatny (subsydiarny) akt oskarżenia przeciwko oskarżonemu o to, że w okresie pomiędzy 1 września 2010 roku a 14 marca 2014 roku oskarżony wyrządził Spółce szkodę majątkową w wielkich rozmiarach, nie mniejszą niż 44 794 tys. PLN poprzez zawarcie niekorzystnego, niezasadnego ekonomicznie i niezabezpieczającego interesów Spółki porozumienia oraz poprzez doprowadzenie do niezasadnych ekonomicznie przelewów z rachunków Spółki na rachunki oskarżonego i podmiotów z nim powiązanych. W dniu 30 listopada 2016 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał postanowienie o umorzeniu postępowania. W dniu 20 grudnia 2016 postanowienie to zostało zaskarżone zażaleniem. W wyniku zażalenia Sąd Apelacyjny w Warszawie w dniu 19 stycznia 2017 roku uchylił postanowienie o umorzeniu postępowania i przekazał sprawę do merytorycznego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Warszawie. Po przeprowadzeniu rozpraw, w dniu 2 lipca 2018 roku Sąd Okręgowy w Warszawie uznał oskarżonego za winnego, przy czym nieco zmienił opis czynu przypisanego oskarżonemu, w szczególności w ten sposób, że ustalił wysokość szkody wyrządzonej PZ CORMAY S.A. na kwotę 301 tys. PLN. Oskarżony odwołał się od wyroku Sądu. W dniu 27 listopada 2018 roku Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok, uzupełniając opis przypisanego czynu w ten sposób, że ustalił, iż oskarżony następnie zwrócił na rzecz PZ CORMAY S.A. przelane kwoty, a czyn został popełniony w Warszawie i w innych miejscach, w pozostałej części utrzymując zaskarżony wyrok w mocy.

Postępowanie prowadzone przed Sądem Okręgowym w Warszawie, pod sygnaturą XVIII K 17/18 (wcześniej przed Prokuratorem Rejonowym Warszawa-Żoliborz, prowadzone pod sygnaturą 3 Ds. 605/15/IV, z zawiadomienia PZ CORMAY S.A.)

Postępowanie toczy się na skutek dokonanego przez Spółkę w dniu 24 marca 2015 roku zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę Spółki, polegającego na tym, że w okresie pomiędzy 6 czerwca 2011 roku a 8 września 2012 roku, działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez nadużycie udzielonych mu uprawnień, sprawca doprowadził do pozbawionych uzasadnienia ekonomicznego wypłat środków z kasy spółki oraz do przelewów środków pieniężnych z rachunków Spółki — w łącznej kwocie 2 522 tys. PLN — na rzecz swoją oraz osób trzecich, które to kwoty polecał księgować na poczet wystawionych przez siebie (w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej) faktur VAT, stwierdzających wykonanie fikcyjnych usług na rzecz Spółki, czym wyrządził Spółce szkodę majątkową w wielkich rozmiarach. W dniu 3 lipca 2015 roku doręczono zawiadomienie o wszczęciu śledztwa. W dniu 19 maja 2016 roku prokurator prowadzący wydał postanowienie o zawieszeniu postępowania z uwagi na konieczność uzyskania opinii biegłego z zakresu rachunkowości, podczas gdy pierwszy możliwy termin przystąpienia przez biegłego do zapoznania się z dokumentacją finansową zgromadzoną w aktach to przełom III i IV kwartału 2016 roku. Postępowanie to zostało podjęte, a następnie prokurator postawił zarzuty oskarżonemu. W dniu 30 stycznia 2018 roku prokurator skierował akt oskarżenia do Sądu Okręgowego przeciwko oskarżonemu o przestępstwa: przywłaszczenia kwoty 2 522 tys. PLN i działania na szkodę spółki oraz wystawiania nierzetelnych faktur VAT. Do chwili obecnej Sąd zakończył przesłuchanie świadków, zgłoszonych w akcie oskarżenia. Kolejna rozprawa została wyznaczona na dzień 25 czerwca 2019 roku.

36. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych.

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku jak również łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Nazwa jednostki	Rok zakończony 31 grudnia 2018		Rok zakończony 31 grudnia 2017	
	Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i pozostałych aktywów	Zakup produktów, usług, towarów i pozostałych aktywów	Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i pozostałych aktywów	Zakup produktów, usług, towarów i pozostałych aktywów
Orphée SA	8 917	2 826	7 920	2 158
Kormej Diana Sp. z o.o.	873	-	858	-
Kormiej Rusland Sp. z o.o.	4 396	-	5 712	-
Orphee Technics Sp. z o. o.	7	658	-	665
Diesse Diagnostica Senese S.p.A.	-	501	-	541
Suma	14 193	3 985	14 490	3 364

Nazwa jednostki	31 grudnia 2018		31 grudnia 2017	
	Stan należności	Stan zobowiązań	Stan należności	Stan zobowiązań
Orphée SA	4 438	279	2 671	287
Kormej Diana Sp. z o.o.	25	-	80	-
Kormiej Rusland Sp. z o.o.	307	-	367	-
Orphee Technics Sp. z o. o.	-	1 075	-	807
Diesse Diagnostica Senese S.p.A.	-	366	-	357
Suma	4 770	1 720	3 118	1 451

36.1 Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę

Podmiotem mającym znaczący wpływ na Spółkę pozostaje Total Fundusz Inwestycyjny Zamknięty wraz z podmiotami powiązanymi, będący na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego, największym akcjonariuszem PZ CORMAY S.A., posiadającym 23% udziałów w kapitale i prawach głosu.

36.2 Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej PZ CORMAY S.A.

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Wynagrodzenie Zarządu Spółki, w tym:	1 619	1 180
Janusz Płocica - Prezes Zarządu	719	710
Wojciech Suchowski - Wiceprezes Zarządu	360	360
Flavio Finotello - Członek Zarządu	540	110
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Spółki, w tym:	198	204
Konrad Łapiński - Przewodniczący Rady Nadzorczej	48	48
Marek Warzecha - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	24	24
Piotr Augustyniak - Przewodniczący Komitetu Audytu	42	48
Tadeusz Wesolowski	42	42
Tomasz Markowski	42	42
Razem	1 817	1 384

Spółka nie udzielała w latach sprawozdawczych 2018 oraz 2017 pożyczek, ani innych świadczeń członkom Zarządu.

36.3 Program motywacyjny dla członków Zarządu i wyższej kadry kierowniczej

W dniu 27 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę w sprawie przyjęcia programu motywacyjnego dla członków Zarządu Spółki oraz kluczowych pracowników Spółki na lata 2018 – 2020 („Program Motywacyjny”).

Program Motywacyjny jest realizowany w oparciu o wyniki działalności Spółki za trzy kolejne lata obrotowe, to jest lata 2018, 2019 i 2020, pod warunkiem osiągnięcia przez Spółkę celów wyznaczonych corocznie przez Radę Nadzorczą.

W ramach Programu Motywacyjnego jego uczestnikom przyznawane będą warranty subskrypcyjne Spółki z wyłączeniem prawa poboru, przy czym jeden warrant będzie uprawniał do objęcia 1 akcji Spółki. W ramach Programu Spółka wyemituje nieodpłatnie nie więcej niż 3 860 250 warrantów subskrypcyjnych serii A inkorporujących prawa do objęcia nie więcej niż 3 860 250 akcji serii N. Emisja warrantów subskrypcyjnych serii A oraz warunkowe podwyższenie kapitału w drodze emisji akcji serii N zostały zatwierdzone w dniu 7 sierpnia 2018 roku przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki.

Z uwagi na niespełnienie warunków jakościowych, za rok 2018 nie zostały przyznane warranty i w związku z tym w sprawozdaniu finansowym nie został rozpoznany koszt z tytułu programu motywacyjnego ani nie zostało rozpoznane zwiększenie kapitałów własnych.

36.4 Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W 2018 i 2017 roku nie było innych transakcji z Członkami Zarządu niż wypłaty wynagrodzenia i zwroty poniesionych kosztów zgodnie z umowami.

37. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą środki pieniężne i kredyty bankowe oraz należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez Spółkę działalności.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko związane z płynnością oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej.

37.1 Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Spółki na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim zobowiązań finansowych. Spółka zarządza kosztami oprocentowania poprzez korzystanie ze zobowiązań o oprocentowaniu zmiennym. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wszystkie umowy kredytowe oparte były o zmienne oprocentowanie. Oprocentowanie zadłużenia w umowach kredytowych zawieranych przez Spółkę jest oparte na stawkach EURIBOR dla EUR oraz WIBOR dla kredytu w PLN powiększonych o marżę banku, która jest każdorazowo negocjowana.

Spółka gromadzi i analizuje bieżące informacje z rynku na temat aktualnej ekspozycji na ryzyko zmiany stóp procentowych. Niepewność co do przyszłego poziomu stóp procentowych, a w konsekwencji do wysokości przyszłych kosztów finansowych stanowi istotną przeszkodę w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych.

Głównym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest zabezpieczenie kosztów odsetkowych przed ich zwiększeniem wskutek wzrostu stóp procentowych. Możliwości zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej są analizowane i oceniane przez Spółkę w zależności od aktualnych potrzeb. W 2018 roku Spółka nie zawierała kontraktów zabezpieczających ryzyko stopy procentowej. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym Spółka nie była stroną żadnych transakcji zabezpieczających, w tym nie nabywała instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wpływ zmiany stopy procentowej kredytu na roczny koszt odsetek przy założeniu stałego salda kredytu w ciągu roku na poziomie salda na dzień bilansowy.

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Wzrost stopy procentowej o 1 p.p.	17	14
Spadek stopy procentowej o 1 p.p.	(17)	(14)

37.2 Ryzyko walutowe

Spółka realizuje przeważającą część swoich przychodów ze sprzedaży na rynkach zagranicznych. Tym samym Spółka osiąga istotną część swoich przychodów w walutach obcych. Jednocześnie Spółka pozyskuje większość materiałów do produkcji odczynników do badań laboratoryjnych oraz towarów na rynkach zagranicznych, realizując płatności za powyższe towary i materiały również w istotnej mierze w walutach obcych. Istotna sprzedaż jak i zakupy w walutach narażają więc Spółkę na ryzyko zmian kursów walut.

Należy jednak mieć na uwadze, iż znaczna część ryzyka kursowego związanego ze sprzedażą jest zminimalizowana faktem dokonywania zakupów również w walutach obcych. Dodatkowo osiągane przez Spółkę przychody ze sprzedaży nie bazują na umowach o charakterze długoterminowym, co pozwala na modyfikację polityki cenowej w przypadku niekorzystnych zmian kursów walut.

W 2018 roku Spółka nie była stroną żadnych transakcji dotyczących instrumentów finansowych służących zabezpieczeniu ryzyka kursowego (np. opcje walutowe, kontrakty forward, kontrakty swap). Stosuje się w możliwej do osiągnięcia skali hedging naturalny ryzyka kursowego.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto przy założeniu, że kursy walutowe mogą spaść lub wzrosnąć o 5%:

Należności z tytułu dostaw i usług	Łącznie	CHF	EUR	USD	JPY	GBP
w walucie (w tys.) na dzień 31 grudnia 2018 roku	n/d	3	854	257	7 554	-
w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2018 roku	4 907	11	3 672	966	258	-
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o 5%	246	1	184	48	13	-
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o -5%	(246)	(1)	(184)	(48)	(13)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	Łącznie	CHF	EUR	USD	JPY	GBP
w walucie (w tys.) na dzień 31 grudnia 2018 roku	n/d	-	666	198	13 587	33
w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2018 roku	4 229	-	2 864	744	463	158
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o 5%	(211)	-	(143)	(37)	(23)	(8)
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o -5%	211	-	143	37	23	8
Łączna ekspozycja na ryzyko kursowe netto						
Rozrachunki na dzień 31 grudnia 2018 roku w tys. PLN	678	11	808	222	(205)	(158)
zmiana kursu waluty, wpływy na wynik finansowy brutto - wzrost kursu o 5%	35	1	41	11	(10)	(8)
zmiana kursu waluty, wpływy na wynik finansowy brutto- spadek kursu o 5%	(35)	(1)	(41)	(11)	10	8

Należności z tytułu dostaw i usług	Łącznie	CHF	EUR	USD	JPY	GBP
w walucie (w tys.) na dzień 31 grudnia 2017 roku	n/d	-	1 796	194	-	-
w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2017 roku	8 166	-	7 491	675	-	-
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o 5%	409	-	375	34	-	-
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o -5%	(409)	-	(375)	(34)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	Łącznie	CHF	EUR	USD	JPY	GBP
w walucie (w tys.) na dzień 31 grudnia 2017 roku	n/d	11	689	298	16 412	17
w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2017 roku	4 537	39	2 874	1 037	507	80
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o 5%	(227)	(2)	(144)	(52)	(25)	(4)
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o -5%	227	2	144	52	25	4
Łączna ekspozycja na ryzyko kursowe netto						
Rozrachunki na dzień 31 grudnia 2017 roku w tys. PLN	3 629	(39)	4 617	(362)	(507)	(80)
zmiana kursu waluty, wpływy na wynik finansowy brutto - wzrost kursu o 5%	182	(2)	231	(18)	(25)	(4)
zmiana kursu waluty, wpływy na wynik finansowy brutto - spadek kursu o 5%	(182)	2	(231)	18	25	4

Podane w tabeli liczby wyrażone są w tysiącach jednostki waluty. Wpływ na wynik jest wyrażony w tysiącach PLN. Różnica pomiędzy kwotą należności i zobowiązań wykazanych w tabelach, a kwotą należności i zobowiązań wykazaną w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jest wynikiem nieujmowania w obliczeniach ryzyka walutowego zobowiązań w polskich złotych.

37.3 Ryzyko cen produktów, towarów

Poziom przychodów z działalności Spółki jest w istotnym stopniu powiązany z nakładami na służbę zdrowia w państwach, w których Spółka realizuje przychody. Jest to ogólnie powiązane z sytuacją gospodarczą w tych państwach, a także wzrostem PKB. Zarząd przeprowadził analizę, jak wyglądałby wpływ zmiany cen produktów i towarów na wynik finansowy brutto Spółki.

	Zwiększenie/ (zmniejszenie) cen o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
Przyrost ceny oferowanych produktów	5%	2 051

Spadek ceny oferowanych produktów	(5%)	(2 051)
Przyrost ceny oferowanych produktów	10%	4 102
Spadek ceny oferowanych produktów	(10%)	(4 102)

37.4 Ryzyko kredytowe

Ryzykiem kredytowym zarządza się w oparciu o zatwierdzoną politykę udzielania kredytu kupieckiego. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. W oparciu o zatwierdzone kryteria i zasady przyznawane są indywidualne limity kredytowe. Wykorzystanie przyznanych limitów podlega regularnemu monitorowaniu i kontroli. Udzielone przez Spółkę kredyty kupieckie charakteryzują się sporym zróżnicowaniem i rozproszeniem ryzyka, ponieważ udzielane są znacznej liczbie niejednorodnych podmiotów. Nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego.

W celu ograniczania ryzyka kredytowego Spółka na bieżąco monitoruje płatność należności oraz stosuje wczesną windykację. Informacja o poziomie zadłużenia jest cyklicznie przekazywana do osób odpowiedzialnych za bezpośredni kontakt z odbiorcami celem ustalenia możliwości ściągnięcia wierzytelności oraz rokowań co do dalszej współpracy.

Analizę wiekową przeterminowanych należności oraz informację o wysokości utworzonego odpisu aktualizującego ich wartość przedstawiono w nocie 25 „Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności”.

Jako część systemu zarządzania ryzykiem kredytowym, Spółka analizuje poziom wskaźnika rotacji należności. Poniższa tabela przedstawia wskaźnik rotacji należności w roku 2018 oraz w roku 2017.

Wskaźnik	Definicja	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Cykl rotacji należności handlowych	Wartość średnia należności x 365/ przychody	97	77

Wzrost wskaźnika rotacji należności o 20 dni wynika w głównej mierze ze wzrostu należności od jednostek powiązanych (wzrost średniego poziomu należności o 2 252 tys. PLN z 1 578 tys. PLN w roku 2017 do 3 839 tys. PLN w roku 2018, wpływ na zwiększenie cyklu rotacji należności to 20 dni). Po wyłączeniu wpływu wzrostu należności od jednostek powiązanych, poziom cyklu rotacji należności handlowych kształtował się na podobnym poziomie w roku 2018, co w roku 2017.

37.5 Ryzyko związane z płynnością

Spółka zarządza ryzykiem związanym z płynnością finansową poprzez monitorowanie bieżących oraz prognozowanie przyszłych przepływów pieniężnych, a także poprzez analizę poziomu płynnych aktywów. Celem Spółki jest utrzymanie ciągłości i elastyczności finansowania oraz zapewnienie odpowiednich źródeł finansowania. W celu ograniczenia ryzyka utraty płynności finansowej Spółka stale monitoruje i nadzoruje poziom zadłużenia. Spółka zabezpiecza się przed ewentualnymi trudnościami w wywiązywaniu się ze zobowiązań, odpowiednio kształtując cykle rotacji należności i zobowiązań. Cel jest również realizowany poprzez korzystanie z różnych źródeł finansowania, takich jak między innymi kredyty bankowe czy leasing finansowy.

Poniższa tabela przedstawia analizę wymagalności zobowiązań finansowych Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku jak również wymagalności należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności wraz z podsumowaniem pozycji netto (należności pomniejszone o zobowiązania) w każdym okresie wymagalności.

31 grudnia 2018	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania					
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	-	-	728	-	728
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	1 743	-	-	1 743
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	11 169	592	-	-	11 761
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	-	-	-	-
Łącznie	11 169	2 335	728	-	14 232
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	10 595	396	-	-	10 991
Pozycja netto (należności pomniejszone o zobowiązania)	(574)	(1 939)	(728)	-	(3 241)

31 grudnia 2017	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania					
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	-	-	783	-	783
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	1 386	-	-	1 386

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	10 300	197	33	-	10 530
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	-	-	-	-
Łącznie	10 300	1 583	816	-	12 699
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	10 653	88	-	-	10 741
Pozycja netto (należności pomniejszone o zobowiązania)	353	(1 495)	(816)	-	(1 958)

Z powyższej analizy wynika, że na 31 grudnia 2018 roku pozycja płynnościowa Spółki wynikająca z bieżących należności i zobowiązań w okresie do 3 miesięcy oraz w okresie od 3 do 12 miesięcy jest ujemna i wpływy z należności nie pokrywają kwot wymagalnych do regulacji zobowiązań.

Źródłami finansowania dla Spółki w celu pokrycia nadwyżki wymagalnych zobowiązań nad wymagalnymi należnościami w ocenie Zarządu będą:

- 1) W okresie do 3 miesięcy: Środki pieniężne posiadane przez Spółkę (766 tys. PLN);
- 2) W okresie do 3 miesięcy oraz w kolejnych okresach: otrzymane należności z tyt. sprzedaży produktów, towarów i usług zrealizowanej po 31 grudnia 2018 roku;
- 3) W okresie do 3 miesięcy: możliwość wykorzystania kredytu w rachunku bieżącym do pełnej kwoty 3 000 tys. PLN, z którego na 31 grudnia 2018 roku do wykorzystania pozostało 1 257 tys. PLN;
- 4) W okresie od 3 do 12 miesięcy: finansowanie kredytem w rachunku bieżącym;
- 5) W okresie od 3 do 12 miesięcy: zgodnie z przeglądem opcji strategicznych przeprowadzonych przez Zarząd w roku 2019, Spółka planuje sprzedaż działki położonej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej Euro-Park Mielec, podstrefa Lublin. Cena sprzedaży określona w warunkowej umowie sprzedaży to 5 700 tys. PLN. Wartość księgowa działki na dzień bilansowy wynosi 2 657 tys. PLN. Szczegóły związane z planowaną sprzedażą opisano w nocie 44 „Zdarzenia następujące po dniu bilansowym”.

Jako część systemu zarządzania ryzykiem płynności, Spółka analizuje poziom wskaźników płynności oraz rotacji. Wskaźniki te za rok 2018 oraz rok 2017 przedstawiono w poniższej tabeli:

Wskaźnik	Definicja	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Wskaźnik płynności bieżącej	Aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe	1,22	1,57
Wskaźnik płynności szybkiej	(Aktywa obrotowe – zapasy – RMK krót.) / zobowiązania krótkoterminowe	0,65	0,87
Cykl rotacji zapasów w dniach	Wartość średnia zapasów x 365/ przychody	84	86
Cykl rotacji należności handlowych w dniach	Wartość średnia należności x 365/ przychody	97	77
Cykl rotacji zobowiązań handlowych mierzony do przychodów ze sprzedaży w dniach	Wartość średnia zobowiązań handlowych krót. x 365/ przychody	78	66
Cykl rotacji zobowiązań handlowych mierzony do kosztu własnego sprzedaży w dniach	Wartość średnia zobowiązań handlowych krót. x 365/ koszt własny sprzedaży	110	95

W stosunku do roku 2017 wskaźniki płynności uległy w roku 2018 pogorszeniu, jednak biorąc pod uwagę omówione wyżej w punktach 1-5 źródła finansowania, w ocenie Zarządu płynność spółki nie jest zagrożona w okresie kolejnych 12 miesięcy następujących po dniu 31 grudnia 2018 roku.

Wskaźniki rotacji zapasów i należności (po wyłączeniu wpływu należności od jednostek powiązanych, omówionego w nocie 37.4 „Ryzyko kredytowe”) kształtowały się w roku 2018 na podobnym poziomie co w roku wcześniejszym, natomiast cykl rotacji zobowiązań mierzony do przychodów ze sprzedaży i kosztu własnego sprzedaży uległ zwiększeniu odpowiednio o 12 i 15 dni.

38. POZOSTAŁE ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA

38.1 Ryzyko związane z finansowaniem działalności inwestycyjnej

Spółka prowadzi obecnie inwestycje obejmujące wdrożenie do produkcji nowych analizatorów i budowę własnego zakładu produkcyjnego. Spółka zamierza finansować nakłady na te inwestycje ze środków unijnych, oraz własnych.

W związku z ryzykiem nieotrzymania dotacji z Unii Europejskiej na finansowanie inwestycji (ryzyko, iż niektóre wydatki na poczet realizowanych projektów nie zostaną uznane przez właściwy podmiot jako koszty kwalifikowane, co w konsekwencji może doprowadzić do zmniejszenia kwoty dofinansowania, a ponadto w przypadku dopuszczenia się określonych w umowach naruszeń, Spółka może być zobowiązana do zwrotu otrzymanych kwot dofinansowania wraz z określonymi w umowie

odsetkami), nie wyklucza się w przyszłości wpływu tych inwestycji na przejściowe pogorszenie się płynności. Środki własne służące finansowaniu zamierzeń inwestycyjnych pochodzą z posiadanych przez Grupę Kapitałową PZ CORMAY aktywów, w tym m. in. udziałów w spółce Diesse Diagnostica Senese S.p.A, które Grupa zamierza zbyć w ciągu 12 miesięcy następujących po dniu bilansowym.

38.2 Ryzyko zwrotu otrzymanych dotacji

Ryzyko zwrotu otrzymanych dotacji opisano w notcie 32 „Rezerwy pozostałe” oraz w notcie 34 „Przychody przyszłych okresów z tytułu otrzymanych dotacji”.

39. INSTRUMENTY FINANSOWE

39.1 Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Spółki, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Kategoria wg MSSF 9	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
		31 grudnia 2018	31 grudnia 2017	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Aktywa finansowe					
Należności długoterminowe	AFwgZK	84	82	84	82
Długoterminowe aktywa finansowe - inwestycje w jednostki zależne	AFwgWGprzICD	36 882	42 106	36 882	42 106
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	AFwgZK	10 991	10 741	10 991	10 741
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	AFwgWGprzWF	766	987	766	987
Suma		48 723	53 916	48 723	53 916
Zobowiązania finansowe					
Oprocentowane kredyty i pożyczki (część długoterminowa)	ZFwgZK	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	ZFwgZK	728	783	728	783
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	ZFwgZK	11 761	10 530	11 761	10 530
Bieżąca część oprocentowanych kredytów i pożyczek	ZFwgZK	1 743	1 386	1 743	1 386
Suma		14 232	12 699	14 232	12 699

Legenda

AFwgZK - aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

AFwgWGprzWF - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

AFwgWGprzICD - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

ZFwgZK - zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Wartość godziwa nie różni się od wartości bilansowych, gdyż wycena tych pozycji do wartości godziwych nie miałaby istotnego wpływu na wynik finansowy.

Szacowanie wartości godziwej

Zgodnie z MSSF 13 dla aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej należy ujawnić w sprawozdaniu finansowym poziom hierarchii wyceny tych aktywów i zobowiązań:

- poziom 1 – ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,
- poziom 2 – na bazie wartości obserwowanych na rynku, ustalane przez odniesienie bezpośrednie (tj. do cen) lub pośrednie (tj. pochodne cen) do podobnych instrumentów istniejących na rynku,
- poziom 3 – ceny niepochodzące z aktywnych rynków (na bazie różnych technik wyceny nie opierających się o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe).

Spółka wycenia poniższe aktywa i zobowiązania w wartości godziwej:

- Środki pieniężne – poziom 1 wyceny,
- Długoterminowe aktywa finansowe - inwestycje w jednostki zależne (akcje Orphée SA) – poziom 1 wyceny,

- Nieruchomości inwestycyjne – poziom 3 wyceny. Wycena ma charakter powtarzalny i jest przeprowadzana przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych.

W okresie sprawozdawczym nie dokonano przeniesień pomiędzy poziomami hierarchii. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została obliczona przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych.

40. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom (np. poprzez skup akcji własnych w celu ich umorzenia) lub wyemitować nowe akcje. W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Spółki stanowią, by wskaźnik ten nie był większy niż 50%. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Oprocentowane kredyty i pożyczki - część długoterminowa	-	-
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	728	783
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	11 761	10 530
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	-
Oprocentowane kredyty i pożyczki - część bieżąca	1 743	1 386
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	766	987
Zadłużenie netto	13 466	11 712
Kapitał razem	95 465	119 762
Kapitał i zadłużenie netto	108 931	131 474
Wskaźnik dźwigni (%)	12%	9%
Wskaźnik dźwigni (%) bez uwzględnienia gotówki na inwestycje	13%	10%

41. STRUKTURA ZATRUDNIENIA

Zatrudnienie w Spółce na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku kształtowało się następująco:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Pracownicy umysłowi (na stanowiskach nierobotniczych)	127	126
Pracownicy fizyczni (na stanowiskach robotniczych)	54	55
Suma	181	181

42. SEZONOWOŚĆ

W segmencie działalności na którym działają Spółka (IVD – in vitro diagnostics) brak jest zjawiska sezonowości. Spółka realizuje nieznacznie mniejsze przychody w okresie wakacyjnym, zwłaszcza w sierpniu, z uwagi na ogólnosiwiatowe obniżenie ilości transakcji w tym okresie.

43. WYNAGRODZENIE WYNIKAJĄCE Z UMOWY Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Podmiotem, z którym zawarto umowy na przegląd śródroczny i badanie sprawozdań rocznych w roku 2018 jak również w roku 2017 jest BDO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 3355.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie biegłego rewidenta w roku 2018 oraz 2017.

Rodzaj usługi	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Obowiązkowe badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego	60	57
Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego	47	46
Inne usługi	-	-
Razem	107	103

44. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

Po dniu bilansowym (tj. 31 grudnia 2018 roku) miały miejsce następujące, istotne zdarzenia, mogące mieć wpływ na ocenę sytuacji finansowej Spółki PZ CORMAY S.A.:

Zawarcie warunkowej umowy sprzedaży nieruchomości

W następstwie przeprowadzenia przeglądu opcji strategicznych związanych z realizacją budowy Centrum Produkcyjno-Logistycznego (CP-L) na działce zlokalizowanej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej Euro-Park Mielec, podstrefa Lublin, będącej własnością Spółki („Działka”), Zarząd podjął decyzję o sprzedaży działki oraz o przeniesieniu planowanej Inwestycji CP-L do nowej lokalizacji na terenie Lublina lub okolicznych powiatów. W związku z powyższym Spółka zawarła w dniu 15 lutego 2019 roku umowę sprzedaży warunkowej Działki za cenę netto 5 700 tys. PLN. Umowa została zawarta pod warunkiem, że prawa pierwokupu nie wykonają ani Prezydent Miasta Lublin ani Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. z siedzibą w Warszawie. Umowa przeniesienia własności Działki ma zostać zawarta przez strony, o ile nie zostanie wykonane prawo pierwokupu, po okazaniu przez Spółkę odpisu księgi wieczystej, potwierdzającego brak jakichkolwiek wpisów w dziale III i IV tejże księgi, nie wcześniej jednak niż 14 kwietnia 2019 roku. Kupujący zapłacił część ceny w kwocie 250 tys. PLN i zobowiązał się zapłacić pozostałą część ceny w dniu podpisania umowy przeniesienia własności Działki. Wydanie Działki kupującemu nastąpi w dniu zapłaty całej ceny.

45. POZOSTAŁE INFORMACJE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Pozostałe informacje pomocne w pełnym zrozumieniu sytuacji majątkowej i finansowej Spółki zawarte zostały w Sprawozdaniu Zarządu PZ CORMAY S.A. z działalności.